

EIN:BLICK 5 – Njega

Orijentacijska pomoć na temu invaliditeta

Impressum

Vlasnik medija i izdavač:

Savezno ministarstvo za socijalna pitanja, zdravlje, njegu i zaštitu potrošača (BMSGPK)

Stubenring 1, A-1010 Wien

+43 1 711 00-0

 sozialministerium.at

Mjesto izdavanja i izrade: Beč

Redakcija: Odjel IV/A/10

Naslovna slika: © ikostudio – stock.adobe.com

Layout: BMSGPK

Tisk: Gerin Druck GmbH, A-2120 Wolkersdorf

ISBN: 978-3-85010-613-9

Sva prava pridržana:

Zabranjena je svaka komercijalna upotreba (i djelomična) bez pisane suglasnosti vlasnika. To osobito vrijedi za svaku vrstu umnožavanja, prevođenja, mikrofilmiranja, emitiranja na televiziji ili radiju te za distribuiranje i pohranjivanje u elektroničkim medijima npr. internetu ili CD-u. U slučaju citiranja u znanstvenim radovima potrebno je navesti izvor „BMSGPK“ i naslov publikacije te godinu izdavanja.

Upozoravamo da, usprkos pažljivoj obradi, ne jamčimo za podatke u ovoj publikaciji te da je isključena odgovornost Ministarstva i autrice/autora. Pravna tumačenja neobvezujuće su mišljenje autorice/autora i nikako ne mogu predvidjeti odluke neovisnih sudova.

Podaci za naručivanje: Dostupno preko servisa za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na telefonski broj +43 1 711 00-86 25 25 i na www.sozialministerium.at/broschuerenservice.

Sadržaj

Impressum.....	2
Uvod.....	5
Njega – Pravna pitanja.....	7
Što je uopće doplatak za njegu?.....	8
Mogu li i ja dobiti doplatak za njegu?.....	8
Što je potrebna njega?.....	9
Koliko se sati za to priznaje?.....	10
Kako se utvrđuje potrebna njega kod psihički bolesnih osoba odn. kod osoba s kognitivnim poteškoćama?.....	13
Kako se priznaje posebna njega djece i mladih?.....	14
Postoji li dodatak za otežane potrebe njege i za osobe s demencijom ili osobe s psihijatrijskom bolešću?.....	15
Postoji li minimalna klasifikacija za određene dijagnoze?.....	15
Koliki je iznos doplatka za njegu?.....	17
Kako mogu dobiti doplatak za njegu?.....	19
Što se događa zatim?.....	20
Što trebam učiniti ako se ne slažem s tom odlukom?.....	21
Hoću li dobiti doplatak za njegu ako sam u inozemstvu?.....	23
Je li točno da doplatak za njegu neću dobivati ako sam u bolnici?.....	23

... a ako živim u domu?.....	24
Moje zdravstveno stanje se promijenilo.....	25
Provjerava li se potrošnja doplatka za njegu? Što moram prijaviti?.....	25
Kratko nakon zahtjeva za doplatak za njegu umrla je osoba kojoj je potrebna njega. Što sada?.....	27
Više se ne snalazim sam. Tko može zaštитiti moje interese ako to više ne mogu sam?.....	27
Kako mogu do samog kraja odlučivati o svojoj судбини – i kako mi u tome pomaže raspoložba pacijenta?.....	31
Njega – Svakodnevica.....	33
Ja sam(a) njegujem člana svoje obitelji. Tko mi može pomoći?.....	33
Praktični savjeti.....	34
Na što se misli s tehničkom pomoći za osobe kojima je potrebna njega?.....	36
Član moje obitelji ima demenciju. Što to znači za mene?.....	37
Tko će brinuti o članovima moje obitelji u slučaju moje kratkotrajne spriječenosti?.....	38
Postoji li financijska pomoć za zamjensku njegu?.....	38
Na što treba obratiti pozornost ako su članovi obitelji koji provode njegu djeca i mladi, tzv. Young Carers (mladi njegovatelji)?.....	40
Imam li osiguranje dok njegujem svoje dijete?.....	42
... a dok njegujem druge osobe?.....	44
Postoje li olakšice u mirovinskom osiguranju za osobe koje njeguju člana obitelji?.....	44
Hoće li mi se to vrijeme uračunati u mirovinu?.....	46
Imam li za to vrijeme i zdravstveno osiguranje?.....	46
Tko mi može pomoći u njezi?.....	48

Zaposlen(a) sam, ali želim sam(a) njegovati člana svoje obitelji. Kako se to može uskladiti?.....	48
Kako mogu iskoristiti odsustvo s posla radi njege ili skraćeno radno vrijeme radi njege?.....	49
Za koje članove obitelji mogu ugovoriti odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?.....	50
Koliko može trajati odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?.....	51
Pod kojim uvjetima imam pravo na naknadu tijekom odsustva s posla radi njege?.....	51
Koliko je iznos naknade tijekom odsustva s posla radi njege i kako se izračunava?.....	52
Kako i kod kojeg tijela mogu zatražiti naknadu tijekom odsustva s posla radi njege?.....	53
...a što je s dopustom za palijativnu skrb članovima obitelji?.....	53
Hoću li za vrijeme dopusta za palijativnu skrb o članu obitelji dobivati naknadu tijekom odsustva radi njege?.....	55
Mogu li dobiti poticaj za 24satnu skrb?.....	56
Koji se dohodovni cenzusi primjenjuju na taj poticaj?.....	57
Koji je iznos poticaja i gdje ga mogu zatražiti?.....	58
Što je Austrijski certifikat kvalitete za agencije za posredovanje 24satne skrbi?.....	58
S kim mogu razgovarati o svojim brigama?.....	59
Gdje mogu dobiti informacije i savjet o kućnoj njezi?.....	59
Njega – Usluge.....	61
Što mi donose socijalne usluge, tko ih nudi i na koje grupe zanimanja se odnose?.....	61
Socijalne usluge – koje dolaze u obzir za mene?.....	62
Koliko stoje te usluge?.....	68

Njega – Domovi.....	69
Njega kod kuće više nije moguća. Koje alternative postoje?.....	69
Koliko stoji mjesto u domu?.....	70
Tko pokriva troškove?.....	70
Prilog.....	72
✉ Adrese internetskih 🖥 stranica/poveznice.....	72
📘 Broschüren, Brošure, informativni materijal, preuzimanja.....	92

Uvod

Osobe s invaliditetom i osobe u njihovim okruženju svakodnevno se suočavaju s mnogim preprekama i poteškoćama. Za moguće rješenje tih problema, s obzirom na prilično zbumujuće mnoštvo nadležnosti, tijela i ponuda za pomoći, za početak je potrebna orijentacija. Ova serija tiskovina Ministarstva za socijalna pitanja trebala bi vam pružiti uvid.

Trudili smo se krenuti od pitanja koja biste i vi mogli postaviti i za vas smo pripremili informacije o sljedećim tematskim područjima:

EIN:BLICK 1 Djetinjstvo i mladost

EIN:BLICK 2 Rad

EIN:BLICK 3 Rehabilitacija

EIN:BLICK 4 Starije osobe

EIN:BLICK 5 Njega

EIN:BLICK 6 Socijalna naknada

EIN:BLICK 7 Financije

EIN:BLICK 8 Ravnopravnost

„EIN:BLICK“ na temu „Njego“ donosi pregled i treba vam pomoći u orientaciji. Zbog toga se ne mogu uvijek navesti detaljni podaci. Za ocjenu pojedinačnih slučajeva isključivo su mjerodavne zakonske odredbe. Za posebna pitanja obratite se institucijama navedenim u ovoj brošuri. Servis Ministarstva za socijalna pitanja i njegove djelatnice i djelatnici stoje vam na raspolaganju kao prvo mjesto za sva pitanja povezana s invaliditetom.

Dodatni uvid pružit će vam Prilog u kojem ćete pronaći adrese najvažnijih ustanova i naše druge brošure i preuzimanja. Financijske usluge u pojedinim se brošurama obrađuju općenito. Kako bismo vam omogućili bolji pristup pomoći, oslobođenjima od plaćanja, popustima itd. koji su dostupni za vas, te smo informacije saželi u posebnoj brošuri, „EIN:BLICK 7 – Financije“. U njoj vam nastojimo pružiti puno informacija razvrstanih po potrebama.

Posljednje kompletno izdanje objavljeno je 2019. godine.
Brošura 5 ažurirana je u 2021. godini.

Također vas pozivamo da posjetite internetsku stranicu Ministarstva za socijalna pitanja sozialministerium.at. Tamo ćete pronaći mnogo korisnih informacija i, između ostalog, moći ćete besplatno preuzeti brošure „EIN:BLICK“ koje želite.

Uredništvo

Njega – Pravna pitanja

Više od 466.000 ljudi u Austriji treba stalnu njegu. Već i sama ta brojka potvrđuje važnost ove teme: Potrebna njega od prijašnje se individualne rubne pojave razvila u rizik za sve ljude u Austriji. Austrija se – kao jedna od prvih država – suočila s tim izazovom i nakon opsežnih priprema stvorila jedinstveni sustav osiguranja njege.

Savezni zakon o doplatku za njegu i odgovarajući zakoni zemalja 1993. godine na posve su novi način uredili osiguranje njege u Austriji. Zakonom o reformi doplatka za njegu 2012. godine zakonodavna i izvršna nadležnost sa zemalja prenesena je na Savez. To znači da je oko 67.000 korisnika i korisnika zemaljskog doplatka za njegu od 1.1.2012. prešlo u nadležnost Zavoda za mirovinsko osiguranje odn. Zavoda za osiguranje za javne službe, željeznicu i rudarstvo. Onaj komu je potrebna njega, treba imati mogućnost da si ju u skladu s vlastitim potrebama sam organizira, npr. tako da osoba kojoj je potrebna njega članovima obitelji, prijateljicama ili

prijateljima i susjedima ponudi financijsku naknadu za njihov rad. Tome doprinosi doplatak za njegu.

Ali nije sve u novcu. Stari ljudi, bolesni ljudi i osobe s invaliditetom trebaju imati i mogućnost da nastave voditi velikim dijelom samoodređen, društveno integriran život u poznatom okruženju. Njegovateljima, a najčešće su to žene, treba – primjerice kroz profesionalnu pomoć – pružiti podršku i rasteretiti ih. Kako bi se ostvario taj cilj, Savez i zemlje sporazumom su se obvezali da će osigurati uspostavu i širenje ambulantnih, djelomično stacionarnih i stacionarnih usluga na području cijele države.

Dok se kod tih takozvanih socijalnih usluga (usluge njege i skrbi) u obzir uzima i dohodak osobe kojoj je potrebna njega, sam doplatak za njegu određuje se isključivo prema individualno potrebnoj njezi, dakle neovisno o dohotku, dobi i uzroku potrebne njege.

Što je uopće doplatak za njegu?

Doplatak za njegu je ciljana novčana pomoć namijenjena isključivo za pokrivanje povećanih troškova za njegu te se dakle ne radi o povećanju dohotka. Doplatak za njegu pomaže u osiguranju osnovne njege u obliku stupnjevanog doprinosa. Doplatak za njegu ne pokriva sve troškove njege. On osobama kojima je potrebna njega omogućava određenu neovisnost i (duži) boravak u poznatom okruženju, kod kuće.

Doplatak za njegu isplaćuje se mjesečno ovisno o potrebnoj njezi u **7 razina od 162,50 do 1.745,10 eura**. Dohodak i imovina pritom nemaju nikakvo značenje baš kao niti uzrok potrebne njege. Na doplatak za njegu osoba kojoj je potrebna njega ne mora plaćati porez.

Mogu li i ja dobiti doplatak za njegu?

Doplatak za njegu možete dobiti ako

- zbog fizičkog, mentalnog ili psihičkog invaliditeta ili gubitka osjeta imate potrebu za stalnom njegom,
- će vam njega biti potrebna **više od prosječno 65 sati mjesечно** i vjerojatno će trajati najmanje šest mjeseci
- te u Austriji imate prebivalište, pri čemu se doplatak za njegu pod određenim uvjetima može odobriti i u Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj.

Doplatak za njegu plaća se **od rođenja**. Ali kod djece (i mladih) u načelu se može priznati samo povećana potreba za njegovom „zbog invaliditeta“. Sva djeca (prije svega dojenčad i mala djeca) trebaju opsežnu skrb i nadzor. Primjerice, niti zdrava i normalno razvijena dojenčad ne može samostalno jesti, piti, oprati se, obući se ili svući. Zato je bilo potrebno sa stručnjakinjama i stručnjacima prema razvojnim fazama definirati sposobnosti uobičajene za određenu dob i urediti ih posebnom uredbom za klasifikaciju djece i mladih. U njoj su opisani tipični poslovi njege za djecu i mlade s vremenskim normama i dobnim granicama. Potreba za određenom vrstom

njege obično se može uzeti u obzir tek kad se dosegne odgovarajuća dobna granica.

HAko neko dijete ili mlada osoba ima invaliditet ili bolest koji značajno otežavaju njegu i skrb, taj se povećani utrošak može uzeti u obzir pri utvrđivanju potrebne njege. Jedan bi primjer bio: Vaše dijete boluje od spastične pareze i zbog toga je za odijevanje i pranje djeteta potrebno osobito puno vremena. Taj dodatni zahtjev također se uzima u obzir prije nego što se dosegne dobna granica.

Imate li pravo prema aktualnim propisima, možete saznati upitom kod nadležnih tijela.

Što je potrebna njega?

O potrebnoj njezi u smislu Zakona o doplatku za njegu radi se kad vam je i u obavljanju poslova skrbi i pomoći potrebna podrška.

Prilikom ocjenjivanja potrebne njege nije važno to što određeni svakodnevni posao zbog kognitivnih poteškoća, psihičkog ograničenja, fizičkog nedostatka ili gubitka osjeta ne možete obavljati samostalno. Odlučujuće je samo jeste li pritom upućeni na tuđu pomoć. U sljedećem odjeljku detaljnije ćemo objasniti pojedine mjere skrbi i pomoći.

Mjere skrbi su sve one koje se odnose na privatni život. Uzmite recimo kuhanje, hranjenje, uzimanje lijekova, oblačenje i svlačenje, njegu tijela, obavljanje nužde ili kretanje u svojem stanu.

Pomoći poslovi su ono što se odnosi na materijalno područje. Za ocjenu potrebne njege u obzir se mogu uzeti isključivo sljedećih pet vrsta pomoći:

- nabava prehrambenih proizvoda, lijekova i potrepština za svakodnevni život
- čišćenje stana i predmeta za osobnu upotrebu

- njega donjeg rublja i krevetnine
- grijanje stambenog prostora i nabava materijala za ogrjev
- pomoć u kretanju u širem smislu

Koliko se sati za to priznaje?

Sljedeće vremenske norme za **mjere skrbi** paušalne su minimalne ili orientacijske vrijednosti. Ako bi u vašem slučaju zbog posebnih okolnosti bilo potrebno osjetno više vremena za konkretnu pomoć, to se može uzeti u obzir. Kod orientacijske vrijednosti moguće su niže vrijednosti, što znači da će vam se za određene mjere skrbi uračunati manje vremena nego što je predviđeno u orientacijskoj vrijednosti. Vremena navedena u sljedećim orientacijskim vrijednostima zato treba gledati kao prosječne vrijednosti.

Oblačenje i svlačenje

Za skrb pri potpunom oblačenju i svlačenju ili za odgovarajuću uputu priznaje se 20 sati mjesечно (orientacijska vrijednost). Ako vam je, primjerice, potreban netko tko će u skladu s vremenskim uvjetima odgovarajuće pripremiti čisto rublje, a zatim se možete sami obući, priznaje se 10 sati mješечно. Ako vam je pak potrebna samo pomoć pri oblačenju i svlačenju dijela odjeće (npr. pri navlačenju odjeće preko glave), uračunava se pet sati mješечно.

Dnevna tjelesna njega

Ako se ne možete sami oprati, to čini 25 sati mjesечно (najmanja vrijednost). To vrijeme obuhvaća primjerice i sušenje kose, pedikuru, manikuru ili pranje leđa. Ako se ipak možete svaki dan sami oprati, ali vam je potrebna pomoć pri tuširanju ili kupanju, donositelji odluka priznaju deset sati mješечно.

Obavljanje nužde

Ako ne možete sami otići na zahod, tamo se svući, očistiti i obući, uzima se 30 sati mjesecno (najmanja vrijednost). Ali ako se možete sami služiti toaletnom stolicom, za pražnjenje i čišćenje toaletne stolice priznaje se 10 sati mjesecno (orientacijska vrijednost).

Pranje u slučaju inkontinencije

Ako ste inkontinentni i ne možete se sami brinuti o tome i ne možete se sami oprati, za to se priznaje 20 sati mjesecno (orientacijska vrijednost).

Priprema hrane

Ako vam za pripremu toplog, uredno skuhanog obroka treba svakodnevna pomoć, za to se uračunava 30 sati mjesecno (najmanja vrijednost). Ako vam ta pomoć nije potrebna svaki dan, ali ju trebate redovito, ako ne možete sami obaviti sve

kuhinjske poslove jer više nemate dovoljno snage za čišćenje i rezanje povrća ili ste preslabi za rukovanje teškim loncima, za pomoć se može priznati 10 sati mjesecno. U te procjene uključena je priprema, dovršavanje, moguće rezanje ili pasiranje jela u skladu s vašim potrebama. Ako zbog toga se hranite pomoću sonde ne možete odgovarajuće pripremiti hranu (hranjenje sondom), za potrebnu njegu za pripremu obroka priznaje se puna vrijednost.

Konzumiranje hrane

Ako ne možete sami jesti i potrebno vas je hraniti, za to se priznaje 30 sati mjesecno (najmanja vrijednost). Pritom nije važno hrane li vas žlicom ili uzimate tekuću hranu iz boćice ili na sondu. U svim slučajevima priznaje se jedinstvena vremenska norma od 30 sati mjesecno.

Uzimanje lijekova

Ako vam je potreban netko tko će vam u pravo vrijeme dati prave lijekove ili će vas podsjetiti da uzmete lijekove, priznaju se tri sata mjesечно (orientacijska vrijednost). Ako si ne možete sami dati potkožnu injekciju, za potrebnu njegu priznaje se pet sati mjesечно. Ako uz to morate uzimati i tablete i za to vam je potrebna pomoć druge osobe, ta je pomoć već uključena u pet sati mjesечно.

Održavanje kanila i sondi

I za potrebno održavanje sondi i kanila za mjere skrbi priznaje se pet sati mjesечно.

Pomoć u kretanju u užem smislu

Za pomoć pri ustajanju, odlasku u krevet ili hodanju u stanu obračunava vam se 15 sati mjesечно (orientacijska vrijed-

nost). Ta vremenska norma upotrebljava se ako ste vezani uz krevet i ne možete se sami okrenuti, sjesti i slično.

Ako vam je potrebna samo pomoć u određenim slučajevima – npr. ujutro pri ustajanju –, u pravilu se priznaje 7,5 sati mjesечно.

Što se tiče pet **pomoćnih poslova**, za njih se neovisno o stvarnom utrošku uzima fiksna mjeseca vrijednost od po 10 sati:

Nabava prehrambenih proizvoda, lijekova i potrepština za svakodnevni život

Ako ne možete sami kupiti i u stan donijeti svakodnevne potrepštine, za to se pri ocjeni potrebne njege treba priznati 10 sati po poslu.

Čišćenje stana i predmeta za osobnu upotrebu

Ako vam je stalno potrebno čišćenje stana, primjerice mtenje, slaganje kreveta ili brisanje prašine, za to se pri ocjeni potrebne njegi predviđa 10 sati mjesečno.

Njega donjeg rublja i krevetnine

Ako ne možete sami prati, glaćati ili popraviti svoje rublje, primjerice prišiti gumb, za to vam se pri ocjeni potrebne njegi daje predviđenih 10 sati mjesečno.

Grijanje stambenog prostora

Ako ne možete sami rukovati grijanjem, primjerice ložiti peć na ugljen, donijeti ugljen i isprazniti pepeo, za to se pri ocjeni potrebne njegi zaračunava predviđenih 10 sati mjesečno. Ako pak imate centralno grijanje i morate ga samo nekoliko puta godišnje uključiti, isključiti ili postaviti temperaturu, za to se pomoć ne može priznati.

Pomoć u kretanju u širem smislu

Ako vam je potrebna pomoć u kretanje izvan stana, za to se pri ocjeni potrebne njegi uzima predviđenih 10 sati mjesečno.

Kod djece i mladih do navršene 15. godine života kojima je potrebna njega za pomoć u kretanju u širem smislu može se priznati vremenska norma do 50 sati mjesečno.

Kako se utvrđuje potrebna njega kod psihički bolesnih osoba odn. kod osoba s kognitivnim poteškoćama?

Osobitost pri ocjeni potrebne njegi za psihički bolesne osobe odn. za osobe s kognitivnim teškoćama u tome je da oni zbog svojih fizičkih sposobnosti mogu obavljati pojedine poslove potrebne za život, ali ih na to treba motivirati ili voditi odn. nadzirati pri samom poslu.

Ako su za samostalno obavljanje osnovnih aktivnosti (pretežito) različitih mjera skrbi i pomoćnih poslova potrebni motivacijski razgovori, za to se priznaje vremenska norma od ukupno 10 sati mjesečno (orientacijska vrijednost). U motivacijskim razgovoru skrbiteljica ili skrbitelj s osobom kojoj je potrebna njega razgovaraju o tome koje poslove treba obaviti u sljedećih 2–3 dana (npr. razgovor o planiranim obrocima, popisu za kupovinu i čišćenju stana itd.). Nakon motivacijskog razgovora skrbiteljica ili skrbitelj odlaze od osobe kojoj je potrebna njega koja potpuno sama i samostalno obavlja navedene poslove.

Ako je potrebna prisutnost skrbitelja radi davanja uputa ili nadzora, primjenjuju se za dotičnu mjeru definirane vremenske norme (npr. 25 sati mjesečno za dnevnu tjelesnu njegu).

Kako se priznaje posebna njega djece i mladih?

Za ocjenu potrebne njegove djece i mladih do navršene 15. godine života priznaje se samo ona njega koji izlazi iz okvira njegove potrebne djeci i mladima iste dobi bez invaliditeta.

Osobito zahtjevna njega djece i mladih s teškim invaliditetom priznaje se kroz dodatni paušalni dodatak za otežane potrebe njegove, ako zbog invaliditeta postoje najmanje dvije međusobno neovisne funkcijeske smetnje. To vrijedi do navršene 15. godine života. Nakon toga uzimaju se kriteriji za odrasle osobe.

Dodatak za otežane potrebe njegove (Erschwerungszuschlag) vremenska je fiksna vrijednost koja do navršene 7. godine života iznosi 50 sati, a nakon toga do navršene 15. godine života 75 sati mjesečno; kao posebna mjeru skrbi dodaje se dosadašnjoj utvrđenoj potrebnoj njegi.

Obratite pozornost:

Kako bi se stvorila jedinstvena mjerila i osigurala pravna sigurnost, donesena je posebna Uredba o procjeni potrebne njega kod djece i mladih (Kinder-Einstufungsverordnung). Tom se Uredbom s jedne strane definiraju dobne granice od kojih se prirodna potrebna njega više ne priznaje, a s druge strane vremenske norme koje se u pravilu trebaju primjenjivati za procjenu potrebne njega. Naravno da se konkretna individualna potrebna njega kod djece i mladih može priznati u odnosu na dijete iste dobi bez invaliditeta.

Postoji li dodatak za otežane potrebe njega i za osobe s demencijom ili osobe s psihijatrijskom bolešću?

Pri utvrđivanju potrebne njega za ljude s teškim mentalnim ili teškim psihičkim invaliditetom – osobito s demencijskom bolešću

– od navršene 15. godine života također se može uračunati dodatak za otežane potrebe njege.

Taj dodatak treba u paušalnom iznosu pokriti povećane potrebe zbog otežavajućih čimbenika u cijelokupnoj njezi ove skupine ljudi. O čimbenicima koji otežavaju njegu radi se kad se kao teški poremećaj ponašanja sveukupno javljaju problemi s motivacijom, mišljenjem, planiranjem i postupanjem, socijalnim funkcijama i emocionalnom kontrolom. U tim se slučajevima priznaje dodatak za otežane potrebe njege u iznosu od 25 sati mjesечно (fiksna vrijednost).

Postoji li minimalna klasifikacija za određene dijagnoze?

Osobe s određenim oblicima bolesti imaju posve tipičnu, pretežito istu potrebnu njegu. Za te ljude prema tome postoje određene razine njega. Zato se tim oblicima invaliditeta dodjeljuju određene razine doplatka za njegu. Ako pripadate jednoj od niže navedenih skupina navedenih, ostvarujete

pravo na doplatak za njegu odgovarajuće razine. Ako zbog dodatnih tegoba imate potrebnu pojačanu njegu, to se utvrđuje liječničkim pregledom i odgovarajuće se priznaje pa vam se eventualno može odobriti i veći doplatak za njegu.

Slabovidnost

- osobe s visokim stupnjem slabovidnosti 3. razina
- slijepе osobe 4. razina
- gluhoslijepе osobe 5. razina

Osobe u invalidskim kolicima

Ako ste korisnica/korisnik invalidskih kolica u smislu Savez-nog zakona o doplatku za njegu i imate najmanje 14 godina, smatra se da ste pretežito upućeni na upotrebu mehaničkih ili električnih invalidskih kolica, da možete njima samostalno upravljati, prevladavati svoja ograničenja u kretanju i samostalno se kretati. Ako su uzroci ograničenja u kretanju paraplegija, amputacije obje noge, genetska mišićna distro-

fija, multipla skleroza ili dječja cerebralna paraliza, moguće su sljedeće minimalne klasifikacije prema dijagnozama:

- osobe u invalidskim kolicima bez inkontinencije stolice/urina ili atonije mokraćnog mjehura/debelog crijeva i bez ograničenja u gornjim udovima 3. razina
- osobe u invalidskim kolicima s inkontinencijom stolice/urina ili atonijom mokraćnog mjehura/debelog crijeva i bez ograničenja u gornjim udovima 4. razina
- osobe u invalidskim kolicima s funkcijskim poremećajem gornjih udova (samostalni prelazak u kolica i iz kolica nije moguć) 5. razina

Koliki je iznos doplatka za njegu?

Doplatak za njegu isplaćuje se, ovisno o opsegu potrebne njegе, dvaput godišnje u paušalnom iznosu za 7 razina.

Razina	Mjesečno potrebna njega u satima	Iznos
1. razina	više od 65 sati	162,50 EUR
2. razina	više od 95 sati	299,60 EUR
3. razina	više od 120 sati	466,80 EUR
4. razina	više od 160 sati	700,10 EUR
5. razina	više od 180 sati i izvanredne potrebe njegе	951,00 EUR
6. razina	više od 180 sati ako <ul style="list-style-type: none">• su redovito tijekom dana i noći potrebne mjere njegе koje se ne mogu vremenski koordinirati ili• je potrebna stalna prisutnost njegovatelja zbog vjerojatne opasnosti po sebe ili druge osobe	1.327,90 EUR
7. razina	više od 180 sati ako <ul style="list-style-type: none">• nisu mogući ciljani i funkcionalni pokreti četiriju udova ili• se radi o sličnom stanju	1.745,10 EUR

Za 5., 6. i 7. razinu dakle uz potrebnu njegu od više od 180 sati mjesечно moraju postojati i druge otežavajuće okolnosti.

O izvanrednim potrebama njege **5. razine** osobito se radi kad

- je potrebno trajno dežurstvo, ali ne i trajna prisutnost njegovatelja ili
- je potreban redoviti nadzor njegovatelja u relativno kratkim vremenskim razmacima koje je moguće planirati pri čemu je jedna jednokratna kontrola potrebna i noću ili
- je potrebno više od 5 jedinica njege, od čega je jedna i u noćnim satima (između 22 sata i 6 sati).

Uvrštavanje u **6. razred njege** provodi se kad se unaprijed definirani plan njege ne može poštovati i kad se mjere skrbi moraju izvršiti bez odgode. Iako njegovatelj mora biti trajno prisutan, npr. radi sprečavanja opasnosti po sebe i/ili druge osobe, odobrava se doplatak za njegu u tom iznosu.

7. razina njege prepostavlja da se četirima udovima ne mogu obavljati nikakvi ciljani pokreti. O sličnom će se stanju raditi i kad ste kao osoba kojoj je potrebna njega upućeni na pomoći tehničkih pomagala za održavanje života (primjerice respiratora).

Kao bitno poboljšanje za primatelje dodatka za njegu i radi pomoći u njezi članova kućanstva sve stranke zastupljene u Nacionalnom vijeću jednoglasno su 2. srpnja 2019. prihvatile Prijedlog za izmjenu Saveznog zakona o dodatku za njegu koji predviđa godišnje povećanje doplatka za djecu u svim razinama. Povećanje doplatka za njegu u svim razinama provodi se od 1. siječnja svake godine uz indeksaciju u skladu s čl. 108.f Zakona o općem socijalnom osiguranju (ASVG).

Ako primatelje i drugu novčanu pomoći za njegu (primjerice dodatak za njegu ili za slijepu osobu prema zakonima o socijalnim naknadama, povećanje dječjeg doplatka za djecu s višom razinom invaliditeta), ona se uračunava u doplataku za njegu te smanjujući isplaćeni iznos. Od povećanog dječjeg

doplatka ipak se priznaje samo iznos od 60,00 EUR. Tako se primjerice kod djeteta kojem je potrebna njega s doplatkom za njegu 2. razine u iznosu od 299,60 EUR odbija iznos od 60,00 EUR, pa za isplatu ostaje iznos mjesecnog doplatka za njegu od 239,60 EUR.

Tim u **servisu za građane** savjetovat će vas i o pitanjima vezanim uz doplatak za njegu, socijalna osiguranja za njegovatelje člana obitelji, odsustvo s posla radi njege (Pflegekarenz), dopust za skrb o teško oboljelim članovima obitelji (Familienhospizkarenz), mogućoj (financijskoj) pomoći za osobe koje njeguju članove svoje obitelji i o ponudama za samopomoć za oboljele i članove obitelji. Osim osobe kojima je potrebna njega i osobe koje njeguju člana svoje obitelji Servis za građane člana može riječju i djelom savjetovati i privatne i javne ustanove. Adresu i telefonski broj možete pronaći u Prilogu.

Dodatne informacije o tome možete pronaći u brošurama EIN:BLICK 1 – Djetinjstvo i mladost i EIN:BLICK 6 – Socijalna naknada, Ministarstvo za socijalna pitanja.

Kako mogu dobiti dopatak za njegu?

Dopatak za njegu morate zatražiti, pri čemu zahtjev mogu podnijeti i članovi vaše obitelji ili vašeg kućanstva. Ako živate u domu i dio troškova pokriva socijalna pomoći ili minimalna naknada (Mindestsicherung), zahtjev mogu podnijeti i njihovi nositelji. Samo ako vam je njega potrebna zbog nezgode na radu ili profesionalne bolesti, nositelj osiguranja od nezgode samostalno će pokrenuti postupak.

Ako primate mirovinu (Pension, Rente), zahtjev za dopatak za njegu predajte nadležnom nositelju osiguranja. To je tijelo koje vam isplaćuje i mirovinu (vidi Prilog). Ako imate liječničke potvrde ili bolničke nalaze o trenutnom zdravstvenom stanju, možete ih priložiti zahtjevu.

Isplata doplatka za njegu zato će se ravnati prema isplati vaše mirovine. To znači da ćete doplatak za njegu obično dobiti svaki mjesec za prethodni mjesec. Pravo na doplatak za njegu prestaje danom smrti osobe kojoj je potrebna njega. U tom se kalendarском mjesecu ostvaruje pravo samo na razmerni dio doplatka za njegu.

Ako ste

- zaposleni,
- suosigurani član obitelji (npr. kao kućanica ili dijete),
- primatelj(ica) minimalne naknade

doplatak za njegu možete zatražiti kod zavoda za mirovinsko osiguranje.

Primatelji službeničke mirovine u zemlji ili općini zahtjev za doplatak za njegu šalju u Zavod za osiguranje za javne službe, željeznicu i rudarstvo (Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisen- bahnen und Bergbau).

Zahtjev za doplatak za njegu možete predati bez obrasca. Ako zahtjev zabunom pošaljete tijelu koje nije nadležno, nema veze. Svako tijelo dužno je proslijediti vaš zahtjev.

Što se događa zatim?

Nakon toga kod kuće će vas posjetiti liječnik ili diplomirani zdravstveni radnik ili njegovatelj. Kućnu posjetu prethodno će najaviti. Stručnjak(inja) će utvrditi koja vam je njega potrebna. Preporučamo vam da na taj pregled pozovete osobu od povjerenja koja može dati podatke o konkretnoj situaciji.

Ako vas njeguju djelatnice ili djelatnici socijalne službe, liječnik ili liječnica će prilikom procjene potrebne njege uzeti u obzir postojeću dokumentaciju o njezi. Ako živite u domu, uz dokumentaciju o njezi u obzir treba uzeti i informacije njegovatelja.

Temeljem stručnog pregleda nadležno će tijelo odlučiti o tome hoćete li i u kojem iznosu dobiti doplatak za njegu i o

tome će vas obavijestiti rješenjem. Dopłatak za njegu dobit ćete retroaktivno od mjeseca nakon kojeg ste podnijeli zahtjev.

Što trebam učiniti ako se ne slažem s tom odlukom?

Ako mislite da je vaš zahtjev za dopłatak za njegu nepravedno odbijen ili vam je priznat prenizak iznos doplatka za njegu, imate mogućnost zatražiti preispitivanje donesene odluke.

Preduvjet za to je rješenje. Protiv njega možete predati žalbu Radnom i socijalnom sudu u Beču (Arbeits- und Sozialgericht Wien) ili Zemaljskom sudu (Landesgericht) kao radnom i socijalnom sudu. **Žalbu možete podnijeti u pisanim obliku u dva primjerka.** Također imate i mogućnost u najbližem okružnom sudu (Bezirksgericht) ili izravno socijalnom sudu (Sozialgericht) u uredovni dan usmeno izjaviti žalbu na zapisnik (žalba na zapisnik - Protkollarklage). Žalba se

može predati i tijelu koje je donijelo rješenje. Ono će žalbu proslijediti nadležnom sudu.

Važno je da žalbu predate **u roku od tri mjeseca** od dostave rješenja. Žalba mora sadržavati:

- prikaz spora
- popis dokaznih sredstava (npr. liječničko mišljenje na kojem temeljite potrebnu njegu)
- određeni zahtjev (npr. „Tražim dopłatak za njegu u zakonskom iznosu“)
- original i kopiju osporavanog rješenja u prilogu

Ako se žalba podnese pravodobno, rješenje se stavlja van snage u opsegu žalbenog zahtjeva. Sud će zatim provjeriti uvjete za ostvarivanje prava i u tu će svrhu po potrebi pribaviti nova mišljenja sudskega vještaka za medicinu.

U tom sudsakom postupku (1. stupanj) pred socijalnim sudom ne morate imati zastupnika. To znači da pravni spor možete

voditi i sami. Želite li ipak da vas netko zastupa, za to su pred sudovima prvog stupnja između ostalog ovlaštene sljedeće osobe kojima ćete dati punomoć:

- svaka prikladna osoba od vašeg povjerenja (npr. supruga ili suprug, životna partnerica ili životni partner, punoljetna djeca ili unuci, roditelji, susjede i susjedi itd.) o čijoj prikladnosti odlučuje sud
- službenice i službenici, djelatnice i djelatnici udruge osoba s invaliditetom, obaveznog interesnog udruženja (npr. komora radnika) ili dobrovoljnog strukovnog udruženja koje može sklapati kolektivni ugovor (npr. sindikat)
- odvjetnice i odvjetnici; u ovom slučaju morat će platiti odvjetničke troškove ako izgubite postupak

U tom postupku za pismena i punomoći u načelu nećete imati troškova niti pristojbi. Niti medicinska mišljenja sudskeih vještaka itd. neće vas ništa stajati. Sud će odlučiti presudom.

Ako ne biste bili zadovoljni tom presudom, odluku možete dati preispitati na Višem zemaljskom sudu (Oberlandesgericht). Ali prije toga trebali biste provjeriti kakve su vam šanse za uspjeh u drugom stupnju. Žalba protiv presude prvog stupnja mora se podnijeti u predviđenom roku pisanim putem radnom ili socijalnom sudu. U tom postupku morate ipak imati kvalificiranu osobu (odvjetnica ili odvjetnik, službenice i službenici, djelatnice i djelatnici udruge osoba s invaliditetom, obaveznog interesnog udruženja ili dobrovoljnog strukovnog udruženja koje može sklapati kolektivni ugovor) koja će vas zastupati.

Ako i taj sud doneše odluku koje ne odgovara vašim predodžbama, pitanje svojeg doplatka za njegu možete dati preispitati pred Vrhovnim sudom (Oberster Gerichtshof). U tom trećem i najvišem stupnju pred sudom obavezno vas mora zastupati odvjetnica ili odvjetnik.

Hoću li dobiti doplatak za njegu ako sam u inozemstvu?

Naravno da, dok dobivate doplatak za njegu, možete otići na duža putovanja i u inozemstvo, ako o tome pravodobno obavijestite donositelja odluke. Dok god vaš boravak u inozemstvu ne traje duže od dva mjeseca u kalendarskoj godini, to ne utječe na primanje doplatka za njegu. Osim toga u određenim uvjetima i u slučaju dužeg boravka u inozemstvu doplatak za njegu može se odobriti i u Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj.

Obratite pozornost:

Ako propustite poslati obavijest, morat ćete računati sa zahtjevom za povrat!

Je li točno da doplatak za njegu neću dobivati ako sam u bolnici?

Za vrijeme stacionarnog boravka u bolnici potrebnu će vam njegu pružati tamo. Budući da u tom razdoblju druge ustanove (npr. nositelji zdravstvenog osiguranja) pokrivaju dodatne troškove vaše njege, doplatak za njegu miruje od dana koji slijedi nakon primitka u bolnicu, a opet se isplaćuje od dana otpuštanja. To znači da vam se doplatak za njegu neće isplaćivati za vrijeme boravka u bolnici.

U nekim će se slučajevima doplatak za njegu nastaviti isplaćivati **na zahtjev**:

- ako ste za svoju njegu zaposlili njegovatelja (radni odnos mora biti bar osiguran od nezgode) pa zbog toga imate troškove i za vrijeme boravka u bolnici – najviše tri mjeseca u visini tih troškova (u posebno teškim slučajevima i duže);

- ako ste sklopili zakoniti ugovor o skrbi za 24-satnu skrb pa zbog toga imate troškove i za vrijeme boravka u bolnici – najviše tri mjeseca u visini tih troškova (u posebno teškim slučajevima i duže);
- ako vaš njegovatelj temeljem besplatnog nastavka osiguranja ili samoosiguranja ima mirovinsko osiguranje – u visini doprinosa za osiguranje (više o tome pod → „... a u njezi drugih osoba?“ na 44. stranici);
- ako u bolnici boravi i pratitelj (npr. majka djeteta kojem je potrebna njega) ili je boravak na liječenju moguć samo uz pratitelja – u punom iznosu.

Kao i o svakoj promjeni povezanoj s doplatkom za njegu i o stacionarnom boravku u bolnici **u roku od četiri tjedna** morate obavijestiti nadležne donositelje odluka.

... a ako živim u domu?

Ako doplatkom za njegu, mirovinom ili drugim prihodom možete platiti sve troškove boravka u domu, ništa se ne mijenja. Doplatak za njegu dobivate čete kao i dosad.

Ali mirovina i doplatak za njegu često nisu dovoljni za pokrivanje svih troškova doma. U tom slučaju 80 % mirovine i najviše 80 % doplatka za njegu uzima se za plaćanje, a nositelj minimalne naknade pokriva preostali iznos. Vama kao osobi kojoj je potrebna njega ostaju posebne isplate (Sonderzahlungen), 20 % mirovine i jedan dio doplatka za njegu, to je 46,70 EUR džeparca.

U slučaju **djelomično stacionarnog boravka** postoji mogućnost da se doplatak za njegu u cijelosti isplati nositeljima troškova (zemlja, općina ili nositelj socijalne pomoći). Ali to je moguće samo uz suglasnost primatelja ili primateljice doplatka za njegu ili njezine zakonske zastupnice / njegovog zakonskog zastupnika. Osobama kojima je potrebna njega u

svakom slučaju za slobodno raspolaganje ostaje eventualni ostatak doplatka za njegu i džeparac od 10 % iznosa za 3. razinu njege (46 EUR).

U svakom ste slučaju u roku od četiri tjedna nadležnom donositelju odluka dužni prijaviti preseljenje u dom!

Moje zdravstveno stanje se promijenilo!

Ako već dobivate doplatak za njegu, a zdravstveno stanje vam se pogoršalo, kod tijela koje vrši isplatu možete podnijeti zahtjev za povećanje. Trebali biste pritom navesti kako vam se stanje promijenilo od posljednjeg pregleda i za što vam je sad potrebna njega. Nakon toga postupak je isti kao i kod prvog podnošenja zahtjeva.

Ako od posljednje pravomoćne odluke još nije prošla godina dana, za pokretanje novog postupka morate vjerodostojno dokazati bitno pogoršanje svojeg zdravstvenog stanja. Zaht-

jevu za povećanje priložite potvrdu svoje obiteljske liječnice/ svojeg obiteljskog liječnika ili eventualno bolnički izvještaj.

Ako vam se zdravstveno stanje toliko poboljšalo da vam je potrebna manja njega, o tome morate **u roku od četiri tjedna** obavijestiti donositelja odluke.

Provjerava li se potrošnja doplatka za njegu? Što moram prijaviti?

Zdravstveni stručnjak ili stručni njegovatelj pregledom će utvrditi stanje osobe kojoj je potrebna njega, istražit će povijest bolesti, razgovarat će s njegovateljicom odn. njegovateljem ili članovima obitelji te će tako steći uvid u cjelokupnu situaciju oboljele osobe.

Ako zdravstveni stručnjak ili stručni njegovatelj pritom utvrdi da osoba kojoj je potrebna njega ne dobiva odgovarajući optimalnu njegu, to će unijeti u stručno mišljenje. Nakon toga će diplomirani njegovatelj ili socijalna radnica odn. socijalni

radnik posjetiti osobu kojoj je potrebna njega te će njoj i njezinoj obitelji ponuditi savjetovanje.

Upute pri praktičnoj skrbi, informativni materijali dobiveni na obukama, sastanci s članovima obitelji i razne socijalne usluge čiji je cilj rasteretiti obitelj omogućavaju bitno poboljšanje situacije osobe kojoj je potrebna njega i članova njezine obitelji.

Doplatak za njegu ciljani je doprinos namijenjen isključivo za pokrivanje dodatnih troškova njegu. On osobama kojima je potrebna njega treba omogućiti nužnu skrb i pomoć, pri čemu nije važno pružaju li njegu članovi obitelji, djelatnice i djelatnici neke socijalne službe ili doma.

Kako bi se spriječila situacija s nedovoljnom razinom skrbi, tijela koja vrše isplatu ovlaštena su kontrolirati korištenje doplatka za njegu. Samo ako se pritom utvrdi da njega nije pružana u dovoljnoj mjeri, odmah se obavještavaju nadležna tijela. U slučaju nenamjenskog trošenja ili zloupotrebe do-

platak za njegu pretvara se u pomoć u naturi. To znači da se radi osiguranja kvalitete njega povjerava socijalnoj službi. Ako bez razloga odbijete tu uslugu njegu, doplatak za njegu može se ustegnuti.

Ako vas njeguju djelatnice i djelatnici socijalne službe, a s plaćanjem usluga njegu kasnite najmanje dva mjeseca, tijelo koje vrši isplatu može jedan dio doplatka za njegu ili cijeli doplatak za njegu uplatiti izravno primateljici ili primatelju naknade troškova (npr. Fonds Soziales Wien). Tek nakon godinu dana ili kad socijalna služba prestane pružati uslugu, doplatak za njegu opet se može u punom iznosu isplaćivati vama.

Obratite pozornost,

da ste o svakoj promjeni životnih okolnosti koja može utjecati na dobivanje doplatka za njegu vi (ili vaša zakonska zastupnica odn. zakonski zastupnik) **u roku od četiri tjedna** dužni obavijestiti donositelja odluke. Plaćanja na koja nemate pravo morat ćete vratiti.

Kratko nakon zahtjeva za doplatak za njegu umrla je osoba kojoj je potrebna njega. Što sada?

Pravo na doplatak za njegu prestaje danom smrti osobe kojoj je potrebna njega. U tom se kalendarskom mjesecu ostvaruje pravo samo na razmjerni dio doplatka za njegu. Ako osoba koja je zatražila priznavanje ili povećanje doplatka za njegu umre prije nego je odlučeno o zahtjevu, donositelj odluke u načelu će obustaviti postupak. Ipak, u tom slučaju osobe koje su preminulu osobu prije smrti njegovale **pretežito i bez odgovarajućeg plaćanja** mogu zatražiti nastavak postupka.

Ako takvih njegovatelja nema, osobe koje su pokrile veći dio troškova njegove imaju pravo nastaviti voditi postupak. Ako je osoba kojoj je potrebna njega njegovana u domu, to može zatražiti nositelj troškova (npr. okružno poglavarnstvo (Bezirkshauptmannschaft)).

U svakom slučaju zahtjev se mora predati u roku od šest mjeseci nakon smrti dotične osobe.

Ako nema nikoga tko je ovlašten za nastavak vođenja postupka ili ako zahtjev nije podnesen u roku od šest mjeseci, za to su ovlašteni (zakonski) nasljednici.

Više se ne snalazim sam. Tko može zaštititi moje interese ako to više ne mogu sam?

1.7.2018. na snagu je stupio **2. zakon o zaštiti punoljetnih osoba (2. Erwachsenenschutz-Gesetz)** kojim se dosadašnji skrbnici zamjenjuju zastupnicama i zastupnicima punoljetnih osoba. Struktura mogućnosti zastupanja sada počiva na četiri stupa s ovlastima različitog opsega te sve sudionike potiče na detaljnije promatranje, promišljanje i diferenciranje:

1. Specijalna punomoć za skrb (Vorsorgevollmacht)

Ako želite poduzeti mjere opreza jer brinete da će u budućnosti iz zdravstvenih ili drugih razloga izgubiti poslovnu sposobnost, imate mogućnost dati **specijalnu punomoć za skrb** kako bi se netko drugi brinuo o vašim privatnim pitanjima. Tom punomoći možete odrediti tko treba preuzeti određena pitanja kad vi to više nećete biti u mogućnosti (npr. zbog dugotrajnog gubitka svijesti ili demencije).

U specijalnoj punomoći za skrb osobi od vlastitog povjerenja u vrijeme kad ste još **poslovno sposobni** prenosite određene zadaće za vrijeme kad to **više nećete biti**. Slično kao i u slučaju oporuke, o davanju ovakve punomoći trebali biste dobro razmislići. Preporuča se da s tom osobom razgovarate o određenim željama i predodžbama te ih i zabilježite u pisanim oblicima. Pritom vodite računa o sljedećim pitanjima:

- Što je **meni** posebno važno?

- Koje socijalne službe ili ustanove dolaze u obzir za mene?
- Koje situacije želim izbjegići, a koje mi se čine poželjnima?

Punomoć je moguća za gotovo sva pitanja, a osobito za

- upravljanje imovinom
- organizaciju pomoći
- sklapanje ugovora
- traženje novčanih prava
- zastupanje u mirovinskim pitanjima
- dogovori o uslugama njege
- sklapanje ugovora s domom
- zastupanje pred službama i državnim tijelima
- stambena pitanja
- raspolaganje zemljišnim posjedom
- zastupanje u medicinskim pitanjima itd.

Punomoć treba sadržavati ime i prezime, datum rođenja, adresu i telefonski broj opunomoćene osobe i poslove koje ta osoba treba obavljati. Prije toga trebali biste riješiti pitanje osobne prikladnosti opunomoćenice ili opunomoćenika za te zadatke (imaju li odgovarajuća iskustva ili znanja odn. da u imovinskim pitanjima nema suprotstavljenih interesa). U slučaju da opunomoćena osoba nije dostupna ili više nije spremna ili nije u stanju obavljati povjerene poslove, trebalo bi imenovati druge osobe. **Punomoć nije vremenski ograničena i uvijek se može opozvati.**

Da bi takva punomoć bila učinkovita, mora doći do situacije u kojoj je takva njega potrebna (Vorsorgefall) (vi kao opunomoćiteljica ili opunomoćitelj više ne možete odlučivati) i to mora biti upisano u Austrijski centralni registar zastupnika (Österreichisches Zentrales Vertretungsregister - ÖZVV) pri Austrijskoj javnobilježničkoj komori (Österreichische Notariatskammer). Više informacija o specijalnoj punomoći za skrb možete dobiti na internetskoj stranici Ministarstva

pravosuđa. Tamo možete preuzeti i odgovarajući obrazac (vidi u Prilogu pod).

2. Odabrani zastupnik punoljetne osobe

Za razliku od specijalne punomoći za skrb odabranu zastupnicu ili odabranog zastupnika punoljetne osobe možete odrediti ako **više nemate punu poslovnu sposobnost**. Ali preduvjet za to je da bar u osnovnim crtama razumijete dalekosežnost takve punomoći i da se možete odgovarajuće ponašati. I to ovlaštenje za zastupanje prepostavlja upis u Austrijski centralni registar zastupnika (ÖZVV) te podliježe sudskom nadzoru. I ono vrijedi bez vremenskog ograničenja.

3. Zakonski zastupnik punoljetne osobe

Pod time razumijemo dosadašnje **ovlaštenje za zastupanje članova naruže obitelji**. Članovi naruže obitelji u tom su kontekstu

- roditelji
- punoljetna djeca
- supruga odn. suprug koji žive u zajedničkom kućanstvu ako zajedničko kućanstvo postoji najmanje tri godine
- registrirana partnerica odn. registrirani partner koji žive u zajedničkom kućanstvu

Ovo ovlaštenje za zastupanje ne stupa na snagu kao dosada neposredno silom zakona, nego može postojati samo ako je upisano u Austrijski centralni registar zastupnika (ÖZVV). Ono članovima obitelji daje dodatne ovlasti od dosadašnjih, ali za razliku od dosadašnjeg također podliježe sudsakom nadzoru.
Najkasnije nakon tri godine mora se obnoviti.

4. Sudski zastupnik punoljetne osobe

Sudski zastupnik punoljetne osobe treba zamijeniti dosadašnje skrbništvo. Ali ovdje se ovlaštenja jasnije ograničavaju na određene postupke u zastupanju. Sudski zastupnik punoljetne osobe **više nije predviđen za sva pitanja.**

Trajanje takvog zastupanja prestaje **obavljanjem posla odn. najkasnije tri godine nakon imenovanja**. Sudsko imenovanje zastupnice ili zastupnika punoljetne osobe treba, kao i prema dosadašnjim propisima, biti posljednje sredstvo, pa će se alternative još dodatno razraditi.

Detaljnije informacije možete pogledati na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa na justiz.gv.at/home/buergerservice/erwachsenenschutz-27.de.html, te u brošurama **Pravo na zaštitu punoljetnih osoba**, Saveznog ministarstva za ustav, reforme, deregulaciju i pravosuđe (BMVRDJ) i **EIN:BLICK 1 – Djetinjstvo i mladost** te **EIN:BLICK 4 – Starije osobe**, Ministarstvo za socijalna pitanja. Informacije na internetu možete pronaći na justiz.gv.at, te na vertretungs.netz.at i sozialministerium.at.

Kako mogu do samog kraja odlučivati o svojoj sudbini – i kako mi u tome pomaže raspoložba pacijenta?

Zahvaljujući suvremenoj medicini i znanosti danas imamo bitno produljenje života i istovremeno poboljšanje kvalitete života. Mnogi su ljudi ipak nesigurni – žele kvalitetu života do samog kraja, dostojanstvo i poštovanje svoje volje. Žele najbolje moguće suzbijanje boli bez produživanja umiranja.

Pravo na samoodređenje zajamčeno je pravo pacijenta i zbog toga svatko može dati pristanak na svoje liječenje ili ga može odbiti. Kako bi se vaša volja mogla poštovati i onda kad ju više nećete moći očitovati, postoji mogućnost neobvezujuće ili obvezujuće **raspoložbe pacijenta**. Čak i uz raspoložbu pacijenta **aktivna pomoć pri umiranju** (usmrćivanje na zahtjev odn. pomoć pri samoubojstvu) i dalje je **zabranjena**.

Izrada **raspoložbe pacijenta** velika je **prilika za razmišljanje i razgovor o posljednjoj fazi vlastitog života** – i to u

vrijeme kad je čovjek još **pri zdravom razumu** te s članovima svoje obitelji i liječnicom ili liječnikom kojima vjeruje može razgovarati o tome što drugi trebaju čini ili ne činiti kad on više neće moći komunicirati.

Raspoložbom pacijenta odbijaju se određene medicinske mjere u slučaju da pacijent ili pacijentica izgubi sposobnost razumijevanja i rasuđivanja ili se ne može izraziti.

To se ne odnosi na hitnu medicinsku pomoć ako vrijeme potrebno za pribavljanje raspoložbe pacijenta ozbiljno ugrožava život i zdravlje pacijentice ili pacijenta. Raspoložba pacijenta stručno medicinsko osoblje također ne oslobađa odgovornosti da odlučuje postoji li medicinska indikacija za liječenje ili ne postoji.

Dakle, obvezujuća raspoložba pacijenta obvezuje jednako kao i aktualno odbijanje liječenja te zbog takvog učinka podliježe strogim zahtjevima u pogledu sadržaja i forme. Ako ona postoji, liječnica ili liječnik **neposredno su vezani**

njezinim sadržajem zbog toga nemaju slobodu postupanja. Neobvezujuća raspoložba pacijenta pak predstavlja samo orijentacijsku pomoć za zastupnicu ili zastupnika pacijente ili pacijenta u pogledu toga treba li obaviti određenu medicinsku mjeru. U tom smislu raspoložba pacijenta može **predstavljati i rasterećenje za članove obitelji.**

Pravnu osnovu za to pruža Zakon o raspoložbama pacijenata koji je stupio na snagu 1.6.2006. Udruga Dachverband HOSPIZ Österreich (DVHÖ – vidi u Prilogu) zajedno s udruženjem Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Patientenanwälte i Caritasom razvila je **jedinstveni obrazac za izradu neobvezujućih i obvezujućih raspoložbi pacijenata** koji je zatim usklađen s Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom pravosuđa i drugim institucijama (vidi poveznicu u Prilogu pod). Druge informacije o tome pogledajte u brošurama **Raspoložba pacijenta i samoodređenje**, Ministarstva za socijalna pitanja i **Raspoložba pacijenta**, udruge Dachverband HOSPIZ Österreich ili na internetu na hospiz.at.

Njega – Svakodnevica

Ja sam(a) njegujem člana svoje obitelji. Tko mi može pomoći?

Većina osoba kojima je potrebna njega u Austriji njeguje se kod kuće u različitim okolnostima. Taj često težak zadatak pretežito obavljaju žene. Samo ta njega u krugu obitelji omogućava sveobuhvatnu skrb o svim osobama kojima je njega potrebna. Država si ne bi mogla priuštiti samo njegu koju pružaju isključivo profesionalni radnici. Uvođenjem doplatka za njegu vi kao glavni njegovatelj ipak možete dobiti malu finansijsku naknadu od osobe kojoj je potrebna njega; osim toga time se može organizirati i profesionalna pomoći kako biste se rasteretili.

Neke organizacije pružaju regionalne tečajeve za obuku članova obitelji. Oni uz stručno značenje imaju i drugi važan aspekt. Tako možete upoznati i druge njegovateljice i njegovatelje koji se nalaze u sličnim situacijama. Razmjena

iskustava važan je aspekt u svladavanju vaših zadaća. Stalna dostupnost, fizički napor i odgovornost često su veliki teret. Osim toga možete se i detaljnije informirati o ponudi socijalnih usluga. Bolje ćete upoznati pomoći u kući i stručne njegovatelje, pa ćete vjerovatno slobodnije razgovarati o svojim posebnim pitanjima. Ta situacija olakšava prihvaćanje pomoći profesionalaca (vidi i u ovoj brošuri pod → „Tko mi može pomoći u njezi?“ na 48. stranici).

U njezi i skrbi o osobi kojoj je potrebna njega važno se je u skladu sa situacijom pozabaviti određenim potrebama. Svakog čovjeka zbog njegove individualne životne situacije treba promatrati zasebno i u skladu s tim o njemu treba skrbiti. Individualnom skrbi i njegovom može se povećati odn. osigurati kvaliteta života.

Obratite pozornost:

Možete zatražiti besplatnu kućnu posjetu diplomiranog zdravstvenog stručnjaka i njegovatelja. Pritom se istražuje stvarna situacija s njegovom te se o njoj opsežno savjetuje i

informira. Praktični savjeti za njegu (npr. promjena položaja, tjelesna njega itd.), ali i specifične informacije, npr. o nabavi pomagala, ponudi socijalnih usluga ili o doplatku za njegu pomoći će vam u skrbi kod kuće (vidi i u ovoj brošuri pod → „S kim mogu razgovarati o svojim brigama?“ na 59. stranici).

Praktični savjeti

Potrebna njega često je povezana s fizičkim ograničenjem kretanja, sve većom nespretnošću i ograničenom percepcijom. Male promjene u stanu često mogu pomoći u vođenju samostalnog života odn. olakšati mjere skrbi i pomoći. Pravilno isplanirane i prikladne promjene mogu olakšati život svim sudionicima.

Sljedećim primjerima želimo vam pružiti ideje i poticaje za razmišljanje:

- Predmete koje češće upotrebljavate trebali biste čuvati u lako dostupnim kutijicama i ladicama.

- Izbjegavajte „penjanje“ na stolce i duboko saginjanje.
- Promislite o dosadašnjem rasporedu rublja, lonaca, tava itd.
- Površina za odlaganje otporna na visoke temperature uz štednjak olakšava rukovanje teškim, vrućim loncima.
- Štednjaci s otvorenim plamenom uvijek predstavljaju opasnost. Električni štednjak s automatskim isključivanjem smanjuje opasnost od požara.
- Osigurajte stabilnu mogućnost za sjedenje u kuhinji, kupaonici i uz ormari s odjećom.
- Tamo gdje često sjedate i opet ustajete – u kupaonici ili WC-u, uz krevet ili na svojem omiljenom mjestu – postavite drške.
- Tuš s protukliznom podlogom i stabilnim stolcem olakšat će vam pranje tijela i ako teško hodate.
- Vodite računa o dobrom osvjetljenju u svim prostorijama – i u predsoblju, a posebno na svim mjestima rada gdje često boravite. U spavaćoj sobi uz sam krevet trebao bi biti lako dostupan prigušeni izvor svjetla. Tako ćete spriječiti spoticanje u mraku, a kako svjetlo neće

- vas zasljepljivati. Reguliranje svjetla pomoću senzora pokreta prištedjet će vam uključivanje i isključivanje (često teško kad se upotrebljavaju hodalica ili štakе) pa se radi o investiciji koja će se isplatiti i dat će vam sigurnost.
- Krevet treba imati posebno visoku površinu za ležanje, bar u visini sjedišta fotelje. Tako ćete moći lakše ustajati ili se premjestiti u susjedni naslonjač (invalidska kolica).
 - Krevet treba biti lako dostupan sa svih strana. Sve prepreke, npr. tepih uz krevet ili druge prepreke o koje se možete spotaknuti (npr. pragovi vrata), trebali biste ukloniti. Vaš se krvotok neposredno nakon buđenja još uvijek nije „probudio“, pa vam se lako može zavrtjeti u glavi, možete biti nespretni i lako se spotaknuti.
 - Noćni ormarić treba biti stabilan, dovoljno velik te, osobito ako ste vezani za krevet, lako dostupan.
 - Ako sami teško sjedate, pomoći će vam trapez iznad kreveta. Debelo uže oko podnožja kreveta ispunite će istu svrhu.
 - Tijekom noći često može pomoći sobni WC koji će vam skratiti hodanje.
 - Telefon bi vam trebao biti dostupan iz kreveta. Ipak, pazite da dugačke kabele postavite tako da se o njih ne spotičete.
 - Ako loše vidite bez naočala, kupite mobilni telefon s velikim zaslonom kako biste brojke mogli vidjeti i bez naočala. Mobitele možete uvijek nositi u torbici oko vrata ili za pojasom kako bi vam bili na dohvat ruci čime ćete spriječiti padove zbog žurenja do telefona koji zvoni.
 - Uklonite stršeće pragove vrata i pazite na tepihe na kojima se možete spotaknuti (pričvrstite ih ljepljivom trakom).
 - Najvažnije prolaze do WC-a, kupaonice, kuhinje držite slobodnim od namještaja.

I još nekoliko načelnih ideja koje vam mogu pomoći u konkretnim koracima:

- Želim li ostati u ovom stanu?
- Što mi teško pada?
- Što ne mogu svladati sam?
- Što bih rado mogao?
- Za što i u kojoj mjeri mogu dobiti pomoć?

Dodatne informacije o ovim pitanjima vi i članovi vaše obitelji možete dobiti od stručnjaka u ustanovama za rehabilitaciju, nositelja osiguranja odn. pružatelja usluga odn. u brošuri **BARRIERE:FREE! – Priručnik za neometano stanovanje** i **Sigurno stanovanje – bolji život**, oboje izdaje Ministarstvo za socijalna pitanja.

Na što se misli s tehničkom pomoći za osobe kojima je potrebna njega?

Pod pojmom Active & Assisted Living – kratko AAL, misli se na „sustave pomoći za samoodređen život u skladu s dobi“, npr. koncepte, proizvode i usluge koji međusobno povezuju nove tehnologije i društveno okruženje radi poboljšanja kvalitete života ljudi u svakoj dobi, a osobito u starosti. U te tehnologije spadaju:

- Pojedinačni proizvodi – npr. senzorske prostirke ili si-gurnosni sustavi za krevet za sprečavanje pada, WC sa funkcijom podizanja i senzori za prilagođavanje tijelu, sustavi za hitne pozive, pomagala za kretanje
- Kompleksni sustavi – sve što spada u područje pametne kuće, npr. upravljanje vratima, prozorima i svjetlom
- Usluge – pružatelji usluga koji se služe tim tehnologijama, npr. telemedicina, razmjena podataka u zdravstvu, skrbi i njezi

Ovdje možete dobiti dodatne informacije:

AAL-Austria: platforma za informiranje o uspostavi i širenju aktivnosti na temu Active Assisted Living u Austriji: aal.at

Pilot regije za AAL: informativna platforma o regijama za testiranje s ciljem razvoja sustavnih rješenja koja će omogućiti primjene u pametnim kućama u smislu elemenata za udoban život i životni stil ali i pomoći u skrbi: aal.at/pilotregionen-3

Baza podataka za AAL: online katalog pomoćnih i pametnih tehnologija Sveučilišta u Innsbrucku: aal-products.com

Član moje obitelji ima demenciju. Što to znači za mene?

Procjenjuje se da u Austriji živi 130.000 ljudi s različitim oblicima demencije. Još se veći broj članova obitelji svakodnevno suočava s posljedicama demencije.

Pojam „demencija“ ne označava samo jednu bolest, nego određeni obrazac simptoma. Na pitanje o razvoju demencija nema odgovora. Svim je različitim oblicima demencije zajedničko sve jače propadanje intelektualnih funkcija poput mišljenja, sjećanja, orijentacije i povezivanje kognitivnih sadržaja. Napredovanjem bolesti mijenjaju se sposobnosti, ponašanja a često i osobnosti zbog čega njega i skrb predstavljaju opterećenje za članove obitelji. Istina je da su osobe s demencijama bolesne, ali one imaju i individualne osobine i sposobnosti čije održavanje treba što više poticati.

Rizik od obolijevanja raste sa starošću. Iako demencija nije izlječiva, moguće je rano prepoznavanje, usporavanje i ublažavanje bolesti. Kvalificirana pratnja, savjetovanje i liječenje stoga su posebno važni kako bi se pomoglo oboljelim osobama i članovima njihovih obitelji. U slučaju sumnje možete se obratiti specijaliziranim neurolozima ili u ambulantu za pamćenje (možete pronaći u Prilogu). Osim toga u saveznim zemljama postoje regionalne mogućnosti za savjetovanje i pomoć.

Internetska stranica [demenzstrategie.at](https://www.demenzstrategie.at) pruža vam informacije o inicijativama koje se bave životom s demencijom u cijeloj Austriji.

Prospekt **Dobar život s demencijom – putokaz** donosi informacije o postojećoj pomoći i obrađuje teme poput ranog prepoznavanja, podrške, savjetovanja i terapije nakon dijagnoze.

Tko će brinuti o članovima moje obitelji u slučaju moje kratkotrajne spriječenosti?

Svaki čovjek treba vrijeme za dopust, odmor, promjenu u svakodnevnom životu. Takve su faze za odmor osobito važne kad se ljudi nalaze pod stalnim psihičkim pritiskom. Njega ljudi uz fizički napor može donijeti i posebno psihičko opterećenje. S jedne je strane na vama kao glavnom njegovatelju teret odgovornosti za drugu osobu, a s druge je strane za stalnu dostupnost često potrebna velika snaga. Redoviti dopust zato je posebno važan. Važno je pritom da ste tada sigurni da je

član vaše obitelji u dobrom rukama i da se o njemu dobro skrbi te da u sljedećim danima i tjednima ne morate biti u brizi.

Za takve su situacije idealni takozvani kreveti tijekom dopusta (Urlaubsbetten). Mnogi domovi pružaju kratkotrajni (nekoliko tjedana) stacionarni prijem za vrijeme dopusta ili boravka glavnog njegovatelja na liječenju. I u slučaju da zbog bolesti, obiteljskih obaveza, obuke ili sličnih stvari ne možete pružati njegu, važno se pobrinuti za odgovarajuću zamjenu. Za takve se ponude javite u svoju općinu ili gradsku upravu, okružno poglavarstvo ili nadležnu saveznu zemlju. Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici [infoservice-sozialministerium.at](https://www.infoservice-sozialministerium.at).

Postoji li financijska pomoć za zamjensku njegu?

Ako se kao članica ili član uže obitelji već najmanje godinu dana pretežito bavite njegom i ako ste zbog bolesti, dopusta ili drugog važnog razloga spriječeni u pružanju njege, iz

Fonda za pomoć (Unterstützungsfonds) osobama s invaliditetom odobrit će vam se novčana potpora ako

- osoba kojoj je potrebna njega ima pravo na doplatak za njegu minimalno 3. razine ili
- član obitelji osobe oboljele od demencije ima pravo na doplatak za njegu minimalno 1. razine ili
- maloljetnica ili maloljetnik kojima je potrebna njega imaju pravo na doplatak za njegu minimalno 1. razine.

Novčana potpora koja se odobrava ako dohodak njegovatelja ne prelazi određenu granicu, treba predstavljati doprinos za pokrivanje troškova za profesionalnu ili privatnu zamjensku njegu nastalih zbog spriječenosti glavnog njegovatelja.

Najviši godišnji iznos novčane potpore:

- doplatak za njegu 1. do 3. razine najviše
1.200,00 EUR

- doplatak za njegu 4. razine najviše
1.400,00 EUR
- doplatak za njegu 5. razine najviše
1.600,00 EUR
- doplatak za njegu 6. razine najviše
2.000,00 EUR
- doplatak za njegu 7. razine najviše
2.200,00 EUR

Ti se iznosi u slučaju njege osoba s demencijom ili maloljetnih članova obitelji uvećavaju za po 300,00 EUR.

Zahtjev za odobravanje novčane potpore možete predati servisu Ministarstva za socijalna pitanja. Dodatne informacije možete pronaći na internetskoj stranici servisa Ministarstva za socijalna pitanja (poveznica u Prilogu pod) i u brošuri **EIN:BLICK 7 – Financije**, Ministarstvo za socijalna pitanja.

Za detaljnije informacije i za sva pitanja u vezi s osobama s invaliditetom na raspolaganju vam rado stoji **servis Ministarstva za socijalna pitanja** (vidi Prilog).

Obratite pozornost:

U vrijeme isplate **naknade tijekom odsustva s posla radi njegi (Pflegekarenzgeld)** nisu moguće novčane potpore za troškove zamjenske njegi (vidi i pod → „Kako mogu iskoristiti odsustvo s posla radi njegi ili skraćeno radno vrijeme radi njegi?“ na 49. stranici).

Na što treba obratiti pozornost ako su članovi obitelji koji provode njegu djeca i mlađi, tzv. Young Carers (mladi njegovatelji)?

Djeca i mlađi koji provode njegu, takozvani **Young Carers (mladi njegovatelji)**, u našem su društву neka vrsta skrivene pojave. Prema studiji iz 2012. godine u Austriji se to trenutno odnosi na oko 42.700 djece i mlađih u dobi između 5 i 18 godina. Pretežito su ženskog spola (cca. 70 %) i redovito djelomično ili u cijelosti preuzimaju njegu, skrb i pomoći za drugog člana obitelji. Članovi obitelji kojima je potrebna njega (roditelj, braća i sestre ili djedovi ili bake) najčešće boluju od kronične ili psihičke bolesti ili imaju invaliditet.

Ovisno o tome gdje su potrebni, ta djeca pomažu u kućanstvu (npr. usisavanje, odlazak u kupovinu, kuhanje), u skrbi o braći ili sestrama (pišu domaće zadaće s njima, spremaju ih na spavanje, odvode u školu ili vrtić i često im pripremaju hranu) ili u direktnoj njegi oboljele osobe kojoj pružaju fizičku, ali i emocionalnu podršku ili joj pomažu u tjelesnoj njegi.

Gotovo četvrtina mlađih njegovatelja u sva tri područja pomaže natprosječno, ponekad čak pet ili više sati dnevno. To pokazuje kolika odgovornost u svakodnevnom životu leži na tim mlađim ljudima. Vanjska pomoć, primjerice od prijateljica odn. prijatelja ili profesionalnog njegovatelja, rijetko se koristi. Za te je mlade osobe svakodnevna njega posve normalna. Mnogi ne poznaju ništa drugo. Oni pružaju njegu zato što „se pomaže“, iz ljubavi i zato što im to daje dobar osjećaj da su potrebni. Članove svoje obitelji ne žele ostaviti na cijedilu i rade sve kako bi se obitelj održala.

Međusobno ih povezuje okolnost da o iskustvu s njegovom gotovo ni s kim ne mogu razgovarati. To vrijedi i kasnije, kad odrastu. Mnogima je nezamislivo da u obitelj puste nekoga izvana. Zato što na sebe ne gledaju kao na djecu koja njeguju ili zato što osjećaju strah ili stid i žele zaštititi svoju obitelj. Zbog ranog iskustva s njegovom mnoga djeca osjećaju opterećenje, što može dovesti i do preopterećenja. Posljedice se često pokazuju u psihičkom i/ili fizičkom pogledu, pa čak i na polju škole.

Ipak rano preuzimanje odgovornosti za skrb o drugima ne mora nužno imati negativne posljedice dok se god kreće u okviru prikladnom za djecu. Ta djeca pozitivnim doživljavaju to što se mogu dobro nositi s teškim situacijama. Osim toga osjećaju se odraslige od drugih učenica i učenika. Dječje iskustvo njege u svakom slučaju obilježava ostatak života, iako na različiti način i u različitom opsegu. Svaki mlađi njegovatelj ipak bi trebao imati mogućnost da po potrebi dobije pomoć u svakodnevnicima.

Ta djeca i mlađi, ali i njihovi roditelji te pedagozi i pedagoginje mogu se obratiti npr. na internetsku platformu za djecu i mlađe koji kod kuće njeguju člana obitelji **Superhands**. (Drugu ponudu pomoći možete pronaći u Prilogu pod). Više o mlađim njegovateljima pronađite u prospektu „WHO CARES? YOUNG CARERS!“ i u brošuri **EIN:BLICK 1 – Djetinjstvo i mladost**, Ministarstva za socijalna pitanja, te na internetskoj stranici Ministarstva za socijalna pitanja sozialministerium.at pod temama / Pflege – Pflege und Betreuung / Betreuende und pflegende Angehörige / Pflegende Kinder und Jugend-

liche – Young Carers (Njega – Njega i skrb / Skrbitelji i njegovatelji članova obitelji / Mladi njegovatelji – Young Carers).

Imam li osiguranje dok njegujem svoje dijete?

Roditelji, djedovi i bake, posvojitelji, očusi i mačehe, udomitelji koji se posvećuju njezi djeteta s invaliditetom u zajedničkom kućanstvu na zahtjev se mogu samoosigurati u mirovinskom osiguranju. Doprinosi se pokrivaju sredstvima iz Kompenzacijskog fonda (Ausgleichsfonds) za dječji doplatak i iz sredstava Saveza tako da samoosigurana osoba nema nikakvih troškova. Samoosiguranje je moguće najduže do djetetove navršene 40. godine života.

Preduvjeti su:

- zajedničko kućanstvo njegovatelja i djeteta
- prebivalište u tuzemstvu
- odobren povećani dječji doplatak za dijete

- njega djeteta zahtijeva veći dio radne snage

Samoosiguranje za njegu djeteta s invaliditetom nije moguće u slučaju

- postojanja obaveznog osiguranja i nastavka osiguranja u mirovinskom osiguranju
- primanja vlastite mirovine
- zaposlenja kao službenika
- određenih beneficiranih vremena (npr. odgoj djece, primanje porodiljne naknade, naknade za nezaposlene ili naknade za bolovanje)

Početak osiguranja možete odabrati sami. Najraniji početak je

- prvi dan u mjesecu od kojeg je odobren povećani dječji doplatak odn.
- dan ispunjenja posljednjeg preduvjeta odn.
- dan nakon prestanka razloga za isključenje.

Retroaktivno se samoosiguranje može pokrenuti najviše godinu dana prije podnošenja zahtjeva. Promjenama zakona, posljednji put 1.1.2018., pod određenim uvjetima samoosiguranje za članove obitelji koji su za vrijeme njegovanja djeteta radili u punom ili nepunom radnom vremenu **moguće je retroaktivno i do 10 godina** (ali najviše do 1988. jer je tada na snagu stupio taj propis).

Zahtjev za samoosiguranje treba predati

- posljednjem nositelju osiguranja kod kojeg su stečena vremena osiguranja prema Zakonu o općem socijalnom osiguranju (ASVG)
- Zavodu za mirovinsko osiguranje, ako još nema vremena osiguranja prema Zakonu o općem socijalnom osiguranju (ASVG) (u Prilogu).

Obratite pozornost:

Ako se posvetite njezi djeteta s invaliditetom, na zahtjev se u slučaju potrebe za socijalnim osiguranjem možete **zdravstveno samoosigurati** ako nemate obavezno zdravstveno osiguranje i ako niste ovlašteni član obitelji osobe s obveznim zdravstvenim osiguranjem. Preduvjeti za to su

- njega djeteta zahtijeva veći dio radne snage
- zajedničko kućanstvo
- primanje povećanog dječjeg doplatka
- prebivalište u tuzemstvu

Besplatno samoosiguranje moguće je najduže do djetetove navršene 40. godine života. Za **zdravstveno samoosiguranje za vrijeme njegovanja djeteta s invaliditetom** nadležno je odgovarajuće zdravstveno osiguranje.

Dodatne informacije na temu „Njega djece s invaliditetom“ možete pronaći u brošuri **EIN:BLICK 1 – Djetinjstvo i mladost**, Ministarstvo za socijalna pitanja.

... a dok njegujem druge osobe?

Vremena mirovinskog osiguranja možete steći tako da za tražite dobrovoljno (naplatno) osiguranje (samoosiguranje, nastavak osiguranja).

Pravo na mirovinsko **samoosiguranje** imaju osobe s prebivalištem u tuzemstvu koje su navršile 15. godinu života. Primjerice, ako ste umirovljenica ili umirovljenik, primateljica ili primatelj minimalne naknade ili već imate obavezno osiguranje ili nastavak osiguranja, ne možete se samoosigurati. Svrha je samoosiguranja stvoriti preuvjeti za kasniji nastavak osiguranja.

Zahtjev za samoosiguranje odn. nastavak osiguranja u načelu morate predati posljednjem nositelju mirovinskog osiguranja kod kojeg ste bili osigurani. Ako još nema prijašnjih vremena osiguranja, za vas je nadležan Zavod za mirovinsko osiguranje. Nositelj osiguranja savjetovat će vas o doprinosima koje je potrebno platiti.

Postoje li olakšice u mirovinskom osiguranju za osobe koje njeguju člana obitelji?

Besplatni nastavak osiguranja za osobe koje njeguju člana obitelji

Ako ste prekinuli obavezno osiguranje kako biste mogli skrbiti o članu uže obitelji (npr. supruzi ili suprugu, životnoj partnerici i partneru, djetetu) ili vam je prestalo samoosiguranje za njegu djeteta s invaliditetom, možete se po povoljnijim uvjetima nastaviti dobrovoljno osiguravati u mirovinskom osiguranju.

Preuvjeti su:

- pravo člana obitelji kojem je potrebna njega na doplatak za njegu minimalno 3. razine
- njega u kućanstvu zahtijeva svu radnu snagu

- mjesečna osnovica za doprinose utvrđuje se iz prosječnog dohotka od rada u kalendarskoj godini prije prestanka zaposlenja.

Olakšica za nastavak osiguranja mora se zatražiti u roku od šest mjeseci nakon završetka obaveznog osiguranja ili samoosiguranja kod posljednjeg nositelja mirovinskog osiguranja kod kojeg ste bili osigurani. Ako u obaveznom mirovinskom osiguranju već ima više od 60 mjeseci osiguranja (izuzevši mjesecce mirovinskog samoosiguranja), zahtjev se može predati u svakom trenutku. Ako još nema prijašnjih vremena osiguranja, za vas je nadležan Zavod za mirovinsko osiguranje. Početak osiguranja u načelu možete sam izabrati; najkasniji početak je prvi dan mjeseca nakon podnošenja zahtjeva. Ova olakšica za svaki slučaj njege priznaje se samo jednoj osobi te ostaje na snazi i za vrijeme privremenog stacionarnog boravka u bolnici osobe kojoj je potrebna njega.

Besplatno samoosiguranje za osobe koje njeguju člana obitelji

Ovo samoosiguranje za vrijeme njegovanja članova uže obitelji može se koristiti i uz postojeće obavezno osiguranje temeljem zaposlenja.

Preduvjeti su:

- pravo člana obitelji kojem je potrebna njega na doplatak za njegu minimalno 3. razine
- njega u kućanstvu zahtijeva velik dio radne snage
- prebivalište u tuzemstvu

Obratite pozornost:

Savez bez vremenskog ograničenja i u cijelosti preuzima doprinose za dobrovoljni nastavak osiguranja i mirovinsko samoosiguranje od doplatka za njegu 3. razine. To vam kao osobi koja njeguje člana obitelji pruža mogućnost da besplatno steknete vremena osiguranja.

Detaljnije informacije o tim mogućnostima osiguranja možete dobiti kod nadležnog nositelja mirovinskog osiguranja ili u **servisu za građane Ministarstva za socijalna pitanja** (Prilog).

Hoće li mi se to vrijeme uračunati u mirovinu?

Sva vremena u kojima je postojalo samoosiguranje za njegu djeteta s invaliditetom ili samoosiguranje odn. nastavak osiguranja u mirovinskom osiguranju uz plaćanje doprinosa, uzimaju se u obzir za mirovinu kao vremena s plaćenim doprinosom. Mjeseci dobrovoljnog osiguranja nemaju nikakav značaj samo za prijevremenu starosnu mirovinu u slučaju nezaposlenosti.

Imam li za to vrijeme i zdravstveno osiguranje?

Ako ionako već nemate obavezno osiguranje ili niste suosigurani kao član obitelji (npr. kao supruga ili suprug), možete se samoosigurati u obaveznom zdravstvenom osiguranju.

Preduvjet za to je da imate prebivalište u tuzemstvu (posebne iznimke vrijede za učenice i učenike te za studentice i studente) i da plaćate doprinose koji se zbog ekonomskih okolnosti mogu i smanjiti.

Ako se dobrovoljno osiguranje neposredno ne nadovezuje na prethodno osiguranje, pravo na usluge zdravstvenog osiguranja općenito počinje tek nakon pola godine.

Dodatni doprinos koji **zdravstveno suosigurani član obitelji** mora plaćati ne naplaćuje se ako **član obitelji dobiva doplatak za njegu minimalno 3. razine** odn. ako član obitelji

njeguje osiguranika ili osiguranicu s pravom na doplatak za njegu **minimalno 3. razine**.

Članovima obitelji smatraju se

- supruga ili suprug
- osobe koje su s osiguranikom u izravnom krvnoj (npr. dijete, unuk, roditelji, djedovi i bake) ili u pobočnoj liniji do 4. stupnja u krvnom ili tazbinskom odnosu (npr. bratić, sestrična)
- posvojitelji, mačehe i očusi i udomljena djeca osiguranika
- posvojitelji, mačehe i očusi i udomitelji osiguranika
- osoba koja nije u srodstvu s osiguranikom ako s osiguranikom najmanje deset mjeseci živi u istom kućanstvu, besplatno vodi kućanstvo te u zajedničkom kućanstvu ne živi supružnik koji je sposoban za rad.

Preduvjet za korištenje zdravstvenog suosiguranja bez plaćanja doprinosa je da se njega u kućnom okruženju ne

pruža u komercijalne svrhe te da zahtijeva veliki pretežiti dio radne snage.

Obratite pozornost:

Određene osobe koje njeguju člana obitelji mogu se u slučaju potrebe za socijalnim osiguranjem **zdravstveno samoosigurati** bez plaćanja doprinosa ako se zbog njegovanja člana uže obitelji koji ima pravo na doplatak za njegu minimalno 3. razine ne mogu zaposliti jer im je za njegu člana obitelji potreban velik pretežiti dio radne snage. Preduvjet je da ne postoji mogućnost da se suosigura kao član obitelji.

Imate li pravo prema aktualnim propisima, možete saznati upitom kod nadležnih tijela.

Tko mi može pomoći u njezi?

Postoji velika ponuda usluga javnih ustanova, udruga i privatnih organizacija. Ta je mreža trenutno u različitim regijama različito raspodijeljena. Prije prikupljanja konkretnih informacija u različitim tijelima (npr. servis Ministarstva za socijalna pitanja, okružno poglavarstvo), trebali biste razmisliti što konkretno trebate i želite. Također biste trebali znati koliko ćete se često koristiti vanjskom pomoći. Ako već imate točnu predodžbu o tome, informirajte se o uslugama pojedinih ponuđača. Možete koristiti privremenu pomoć u trajanju od nekoliko tjedana ili stalnu podršku.

Za pitanja u vezi s njegovom članova obitelji Ministarstvo za socijalna pitanja izradilo je posebni savjetodavni servis. **Servis za građane** namijenjen je svim osobama koje njeguju člana obitelji ili se na drugi način suočavaju s problemima njege. Ta ponuda obuhvaća informacije o mogućnostima kućne skrbi, pomagalima, kratkotrajnoj njezi i stacionarnom nastavku njege, socijalnopravnim pitanjima i doplatku za njegu, od-

sustvu s posla radi njege te o grupama samopomoći i mnogim drugim temama. Više o tome možete pronaći u Prilogu.

Zaposlen(a) sam, ali želim sam(a) njegovati člana svoje obitelji. Kako se to može uskladiti?

Kako bi se osiguralo lakše usklađivanje njege i posla, od 1.7.2002. postoji pravo na dopust za skrb o članovima obitelji. Dopust za skrb o članovima obitelji može se uzeti u slučaju po život opasne bolesti člana uže obitelji ili radi pratnje vrlo teško bolesne djece.

Osim toga u manje teškim slučajevima radi njege i skrbi o članovima uže obitelji može se dogovoriti odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege. Cilj odsustva s posla odn. skraćenog radnog vremena radi njege je da, osobito u slučaju iznenadne potrebne njege člana uže obitelji ili radi rasterećenja njegovatelja na neko vrijeme, radnicama

i radnicima pruži mogućnost da (re)organiziraju situaciju u kojoj je potrebna njega.

Od 1.1.2020. zaposlenici u tvrtkama s najmanje pet zaposlenika imaju pravo na odsustvo s posla odn. skraćeno radno vrijeme radi njege u trajanju do dva tjedna. Osim toga u slučaju dugotrajnije potrebe za njegovom odn. skrbi postoji mogućnost sporazuma o dugotrajnjem odsustvu s posla i/ili skraćenom radnom vremenu radi njege. Ako se u prva dva tjedna ne postigne takav sporazum, prijedlog zakona definira pravo na odsustvo s posla i/ili skraćeno radno vrijeme radi njege u trajanju od još dva tjedna. Za tvrtke s manje od pet zaposlenika postoji mogućnost ostvarivanja prava kroz sporazum vlasnika i radničkog vijeća.

Kako mogu iskoristiti odsustvo s posla radi njege ili skraćeno radno vrijeme radi njege?

Ako su ispunjeni preostali preduvjeti, imate pravo u trajanju do četiri tjedna. Preduvjet za dugotrajnije odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege pisani je sporazum između

zaposlenika i poduzeća o prestanku odn. skraćivanju radnog vremena radi njege i skrbi o članu uže obitelji.

Obratite pozornost:

Sporazum o **odsustvu s posla radi njege** mora sadržavati početak i kraj odsustva.

Sporazum o **skraćenom radnom vremenu radi njege** mora sadržavati početak, trajanje, opseg i okolnosti zaposlenja sa skraćenim radnim vremenom. Tjedno radno vrijeme dogovorenog za vrijeme skraćenog radnog vremena radi njege ne smije biti kraće od **deset sati**.

Obrazac sporazuma možete pronaći na internetskoj stranici Ministarstva za socijalna pitanja (poveznica u Prilogu na).

Za vrijeme odsustva s posla ili skraćenog radnog vremena radi njege postoji tzv. zaštita od nedopuštenog otkaza te socijalnopravna sigurnost u obliku zdravstvenog i mirovinskog osiguranja bez plaćanja doprinosa. Osim toga i dalje se ostvaruje pravo na otpremninu.

Za koje članove obitelji mogu ugovoriti odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?

Radnice i radnici s radnim odnosom u privatnim tvrtkama te službenici Saveza, zemalja i općina za njegu i skrb o članovima obitelji koji imaju pravo na doplatak za njegu od 3. razine mogu dogovoriti odsustvo s posla i skraćeno radno vrijeme radi njege. Jednako tako primatelji naknade za nezaposlene ili pomoći u slučaju nužde (Notstandshilfe), ako su ispunjeni drugi preduvjeti (npr. rodbinski odnos itd.), mogu otkazati tu novčanu pomoć u svrhu odsustva s posla radi njege. Mogućnost odsustva s posla radi njege i dalje imaju osobe koje u skladu s odredbama Zakona o osiguranju nezaposlenih osoba (AVG) imaju zdravstveno i mirovinsko osiguranje, ali zbog uračunavanja dohotka partnera nemaju pravo na pomoć u slučaju nužde.

U slučaju njege članova obitelji s demencijom ili maloljetnih članova obitelji dovoljno je već i primanje doplatka za njegu

od 1. razine. Dogovor o odsustvu s posla ili skraćenom radnom vremenu radi njege moguće je samo ako radni odnos traje najmanje tri mjeseca.

Članovima uže obitelji smatraju se:

- supruga ili suprug
- roditelji, djedovi i bake, posvojitelji i udomitelji,
- djeca, unuci, pastorci, posvojena i udomljena djeca,
- životna partnerica ili životni partner te njezina ili njegova djeca,
- registrirana partnerica ili registrirani partner te njezina ili njegova djeca,
- braća i sestre,
- svekar i svekrva, tast i punica

Zajedničko kućanstvo s članovima uže obitelji nije potrebno.

Koliko može trajati odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege?

Odsustvo s posla odn. skraćeno radno vrijeme radi njege može trajati 1 do 3 mjeseca. U okviru skraćenog radnog vremena radi njege tjedno skraćeno radno vrijeme ne smije biti kraće od 10 sati. Vremenska podjela u više dijelova nije dopuštena.

Odsustvo s posla ili skraćeno radno vrijeme radi njege moguće je ugovoriti samo jednom za istog njegovatelja. Samo u slučaju povećanja razine doplatka za njegu za njegovatelja dopušteno je ponovno ugovaranje odsustva s posla ili skraćenog radnog vremena radi njege.

Pod kojim uvjetima imam pravo na naknadu tijekom odsustva s posla radi njege?

Osobe koje se koriste odsustvom s posla ili skraćenim radnim vremenom radi njege i osobe koje radi pružanja palijativne

skrbi članu uže obitelji ili pratnje vrlo teško bolesnoj djeci uzimaju dopust za skrb o članovima obitelji, ostvaruju **pravo na naknadu tijekom odsustva s posla radi njege**.

Kao član uže obitelji u slučaju korištenja odsustva s posla ili skraćenog radnog vremena radi njege (ovisno o dogovorenom trajanju) naknadu tijekom odsustva s posla radi njege možete primati u trajanju od jednog do tri mjeseca. Naknada tijekom odsustva s posla radi njege u načelu se može dobivati u trajanju do 6 mjeseci za svakog člana obitelji kojem je potrebna njega (uz preduvjet da najmanje dva člana uže obitelji koriste odsustvo s posla/skraćeno radno vrijeme radi njege). U slučaju povećanja potrebne razine njege za najmanje jednu razinu taj član obitelji može ponovno dobiti naknadu tijekom odsustva s posla radi njege ako ponovno zatraži to pravo odn. ako postoji novi sporazum o odsustvu s posla ili skraćenom radnom vremenu radi njege.

Koliko je iznos naknade tijekom odsustva s posla radi njege i kako se izračunava?

Osnovni iznos naknade tijekom odsutnosti s posla radi njege ovisi o dohotku i u načelu se odobrava u istom iznosu kao i naknada za nezaposlene (55 % dnevнog neto dohotka, izračun temeljem prosječnog bruto dohotka), ali najmanje u iznosu mјesečnog praga za minimalni dohodak od nepunog radnog vremena (475,86 EUR u 2021.).

Osobe koje su u svrhu odsustva s posla radi njege odustale od primanja naknade za nezaposlene ili pomoći u slučaju nužde imaju pravo na dnevnu naknadu tijekom odsustva s posla radi njege u iznosu dnevne naknade za nezaposlene ili dnevne pomoći u slučaju nužde koju su primali prije početka odsustva s posla radi njege ili dopusta za skrb o članovima obitelji, ali najmanje u iznosu mјesečnog praga za minimalni dohodak od nepunog radnog vremena (vidi gore). Kod osoba koje zbog dohotka partnerice ili partnera nisu dobivale novčanu pomoć, ali su imale zdravstveno i mirovinsko

osiguranje kod AMS-a, naknada tijekom odsustva s posla radi njege ponovno će se izračunati. I osobe bez zaposlenja ostvaruju pravo na naknadu tijekom odsustva s posla radi njege u svakom slučaju najmanje u iznosu mјesečnog praga za minimalni dohodak od nepunog radnog vremena.

U slučaju skraćenog radnog vremena radi njege (npr. skraćeno radno vrijeme radi njege člana obitelji) osnovni iznos iznosi 55 % razlike između prosječnog bruto dohotka izračunatog u skladu s naknadom za nezaposlene i dohotka od rada primanog za vrijeme skraćenog radnog vremena radi njege bez izvanrednih plaćanja. Djeca koja imaju pravo na uzdržavanje osim toga ostvaruju pravo na dodatke za djecu (Kinderzuschläge).

Kako i kod kojeg tijela mogu zatražiti naknadu tijekom odsustva s posla radi njege?

O odobravanju, oduzimanju ili ponovnom izračunu naknade tijekom odsustva s posla radi njege odlučuje servis Ministarstva za socijalna pitanja, ispostava Štajerska. Na internetskoj stranici servisa Ministarstva za socijalna pitanja možete preuzeti obrazac zahtjeva (poveznica u Prilogu na [čl.](#)).

Ako se zahtjev podnese **u roku od dva tjedna** od početka odsustva s posla radi njege, skraćenog radnog vremena radi njege ili dopusta za skrb o članovima obitelji, naknada tijekom odsustva s posla radi njege odobrava se od početka te mjere. Ako se zahtjev podnese nakon tog roka, ali prije završetka odsustva s posla radi njege, skraćenog radnog vremena radi njege ili dopusta za skrb o članovima obitelji, naknada tijekom odsustva s posla radi njege odobrava se od dana podnošenja zahtjeva.

Obratite pozornost:

Zahtjevi podneseni nakon završetka odsustva s posla radi njege, skraćenog radnog vremena radi njege ili dopusta za skrb o članovima obitelji bit će odbijeni zbog kašnjenja.

...a što je s dopustom za palijativnu skrb članovima obitelji?

Također imate mogućnost zatražiti dopust radi pružanja palijativne skrbi članovima uže obitelji odn. vrlo teško bolesnoj djeci koja žive u istom kućanstvu ili promjenju radnog vremena. Krug ljudi zbog kojeg možete zatražiti odsustvo s posla proteže se na

- vašu suprugu ili vašeg supruga
- vašu životnu partnericu ili vašeg životnog partnera te njezinu odn. njegovu djecu
- vašu registriranu partnericu ili vašeg registriranog partnera te njezinu ili njegovu djecu,
- vaše roditelje, djedove i bake, posvojitelje i udomitelje

- vašu djecu, unuke, posvojenu djecu, pastorke i udomljenu djecu
- vašu braću i sestre i
- vašeg svekra i vašu svekrvu, vašeg tasta i vašu punicu

Pritom se radi o neplaćenom dopustu ili o skraćenju odn. promjeni radnog vremena. Ako primate naknadu za nezaposlene ili pomoći u slučaju nužde, radi pratnje članova obitelji možete se odjaviti od te pomoći i u to vrijeme ne morate biti na raspolaganju na tržištu rada. Mogućnost odsustva s posla radi palijativne njage osim toga imaju i osobe koje imaju zdravstveno i mirovinsko osiguranje kod AMS-a, ali zbog uračunavanja dohotka partnerice ili partnera nemaju pravo na pomoći u slučaju nužde.

Oboje možete pisanim putem zatražiti kod svojeg poslodavca za početak u trajanju od najviše tri mjeseca. To morate učiniti najkasnije pet dana prije planiranog početka. Morate obrazložiti razlog te mjere (npr. liječničko mišljenje) i srodstvo s članom obitelji kojem je potrebna njega. Moguće je pro-

duženje na šest mjeseci. Najkasnije 10 dana prije planiranog produženja o tome morate obavijestiti pisanim putem. Radi pratnje teško bolesnom djetetu dopust za skrb o članu obitelji možete najprije zatražiti u trajanju od najviše pet mjeseci; moguće je produženje na najviše devet mjeseci.

U tim rokovima poslodavac protiv toga može podnijeti žalbu sudu. Ali i u tom slučaju možete započeti s dopustom. Samo ako sud doneše privremenu mjeru kojom se zbog hitnih potreba u tvrtki do daljnog zabranjuje početak dopusta, dopust privremeno nećete moći koristiti.

Od trenutka obavijesti o dopustu zbog skrbi o članu obitelji pa do četiri tjedna nakon njegovog završetka zaštićeni ste od otkaza. Radi sigurnosti za vrijeme dopusta i dalje imate zdravstveno i mirovinsko osiguranje. Osim toga zadržavate i prava na otpremninu.

Hoću li za vrijeme dopusta za palijativnu skrb o članu obitelji dobivati naknadu tijekom odsustva radi njege?

Potpuni izostanak dohotka može uzrokovati velika finansijska opterećenja. Zato i za vrijeme trajanja dopusta za palijativnu skrb o članovima obitelji postoji pravo na naknadu tijekom odsustva s posla radi njege koja se obračunava kao u slučaju odsustva s posla radi njege. I obrazac tog zahtjeva možete pronaći na internetskoj stranici servisa Ministarstva za socijalna pitanja (poveznica u Prilogu na [stranicu](#)).

Osim toga Ured saveznog kancelara omogućava finansijsku potporu za osobe koje njeguju člana obitelji u obliku **kompenzacije u teškim okolnostima (Härteausgleich) u trajanju od najviše devet mjeseci**. Preduvjet za to je da odsustvo s posla uzrokuje finansijske nevolje. O tome se radi kad ponderirani prosječni dohodak kućanstva (ovisno o broju i dobi osoba) zbog gubitka dohotka padne ispod 850,00 EUR mjesечно. Prosječni iznos novčane potpore 2018. godine iznosio je

357,45 EUR mjesечно (u rasponu od 20,03 EUR do 1.530 EUR mjesечно ovisno o dohotku pojedinog kućanstva). Na tu finansijsku potporu ne postoji pravo, ali se s njom može računati ako se ispune svi preduvjeti. Za to se poslužite obrascom zahtjeva za naknadu tijekom odsustva s posla radi njege (poveznica u Prilogu na [stranicu](#)).

U okviru Saveznog zakona o doplatku za njegu osoba koja preuzima skrb ili pratnju također može izravno primati doplatak za njegu; zatražiti ga treba osoba kojoj je potrebna njega kod tijela koje isplaćuje doplatak za njegu. Osim toga osobi kojoj je potrebna njega na zahtjev se može odobriti predujam u iznosu 3. razine odn., ako je doplatak za njegu 3. razine već priznat, u iznosu 4. razine.

Dodatne informacije o dohodovnom cenzusu i podnošenju zahtjeva možete dobiti u servisu Familienservice ([e-mail](#) vidi Prilog) i na internetskoj stranici Ureda saveznog kancelara (poveznica u Prilogu na [stranicu](#)) odn. u brošurama **Dopust za skrb o članovima obitelji** i **EIN:BLICK 7 – Financije**, Mi-

nistarstvo za socijalna pitanja. Za telefonske upite dostupan vam je i servis za građane Ministarstva za socijalna pitanja (✉️ vidi Prilog).

Mogu li dobiti poticaj za 24satnu skrb?

Od 1.7.2007. postoje zakonske osnove za zakonite ugovorne odnose o skrbi u privatnim kućanstvima. Takvi ugovorni odnosi o skrbi mogu se sklopiti ugovorom o djelu s nesamostalnim skrbiteljem ili ugovorom s društveno korisnim ponuditeljem (npr. socijalnom službom) ili zapošljavanjem samostalnog skrbitelja.

Uz tako nastale dodatne troškove pod određenim se uvjetima mogu odobriti financijski poticaji:

- postojanje odnosa o skrbi u okviru kojeg se pruža skrb u smislu Zakona o kućnoj skrbi,

- pravo na doplatak za njegu u minimalnom iznosu 3. razine doplatka za njegu prema domaćim pravnim propisima,
- nužnost 24-satne skrbi; u slučaju primanja doplatka za njegu od 5. razine u pravilu će se računati da je takva skrb nužna. Kod primateljica i primatelja doplatka za njegu 3. i 4. razine nužnost 24-satne skrbi provjeravaju nadležna zemaljska tijela servisa Ministarstva za socijalna pitanja po službenoj dužnosti.

Obratite pozornost na to da u vremenima za koja je dogovorenno odsustvo s posla radi njege ili skraćeno radno vrijeme radi njege nije moguć poticaj za 24-satnu skrb.

Od 1.1.2009. skrbitelj mora

- posjedovati teoretsko obrazovanje koje u bitnim dijelovima odgovara obrazovanju za zanimanje Heimhelferin/Heimhelfer, ili

- najmanje šest mjeseci u smislu Zakona o kućnoj skrbi ili Zakona o obavljanju gospodarske djelatnosti (Gewerbeordnung) odgovarajuće skrbiti o tražiteljici ili tražitelju poticaja ili
- posjedovati stručno ovlaštenje za provođenje njege uz upute i pod nadzorom diplomiranog zdravstvenog radnika i njegovatelja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj njezi i njezi bolesnika ili uz upute i pod nadzorom liječnika u skladu sa Zakonom o liječnicima 1998.

Koji se dohodovni cenzusi primjenjuju na taj poticaj?

Poticaj se može odobriti ako ukupan mjesecni neto dohodak osobe kojoj je potrebna njega ne prelazi iznos od 2.500,00 EUR. U slučaju promjenjivog dohotka dvanaestina dohotka ostvarenog u kalendarskoj godini smatra se mjesecnim dohotkom. Taj dohodovni cenzus za svakog se člana obitelji koji ima pravo na uzdržavanje povećava za 400,00 EUR, a za

člana obitelji s invaliditetom koji ima pravo na uzdržavanje za 600,00 EUR.

Dohotkom se u načelu smatra zbroj svih sredstava koje osoba prima iz trajnih izvora prihoda u novcu ili stvarima i koja može potrošiti bez smanjivanja imovine. U dohodak se, između ostalog, ne ubrajam doplatak za njegu, izvanredna plaćanja, dječji doplatci, novčana naknada za brigu o djeci, doplatci za studente ili doplatci za stanovanje.

Ako je dohodak veći od određenog dohodovnog cenzusa za manje od iznosa maksimalne novčane potpore (1.100,00 EUR u slučaju dva zaposlenja, 550,00 EUR u slučaju jednog zaposlenja), razlika se ipak može odobriti kao novčana potpora, ako iznosi najmanje 50,00 EUR.

Obratite pozornost:

Poticaj se može iskoristiti neovisno o imovini osobe kojoj je potrebna njega.

Koji je iznos poticaja i gdje ga mogu zatražiti?

Visina poticaja koji se isplaćuje dvanaest puta godišnje ovisi o tome jesu li nesamostalni skrbitelji ili samostalni skrbitelji zaposleni.

Ako su zaposlene dvije osobe s nesamostalnom djelatnošću, novčana potpora iznosi 1.100,00 EUR mjesечно, a u slučaju jednog zaposlenja 550,00 EUR mjesечно. U slučaju dvaju samostalnih skrbitelja moguće je isplatiti poticaj od 550,00 EUR, a za jednog skrbitelja polovicu tog iznosa

Kao prvo mjesto za sva pitanja u vezi s tim na raspolaganju vam stoji Ministerstvo za socijalna pitanja. Ovdje možete i predati zahtjev za poticaj (zahtjev vidi u Prilogu). Informacije o njezi članova obitelji možete dobiti u servisu za građane Ministerstva za socijalna pitanja. Dodatne informacije možete pronaći u brošuri **24-satna skrb kod kuće** (i u lako razumljivoj verziji), Ministerstva za socijalna pitanja.

Za detaljnije informacije i za sva pitanja u vezi s osobama s invaliditetom na raspolaganju vam rado stoji **servis Ministarstva za socijalna pitanja** (vidi Prilog).

Što je Austrijski certifikat kvalitete za agencije za posredovanje 24satne skrbi?

Skrbiteljice i skrbitelje u Austriji osobama kojima je potrebna skrb šalju agencije za posredovanje. Za provjeru kvalitete tih agencija razvijen je Austrijski certifikat za agencije za posredovanje 24-satne skrbi (ÖQZ-24). Certifikat ÖQZ-24 dodjeljuje se na temelju dobrovoljnosti, a agencijama za posredovanje koje ispunjavaju i više standarde kvalitete od onih koji su predviđeni zakonskim propisima pruža mogućnost da to i dokažu u okviru certifikacijskog postupka.

Certifikat se dodjeljuje na razdoblje od tri godine. Nakon toga moguća je recertifikacija. U slučaju prekršaja certifikat se može oduzeti.

Certifikat ÖQZ-24 treba biti vidljivi znak visoke kvalitete i treba pridonijeti poboljšanju situacije za sve sudionike.

Detaljnije informacije o certifikatu ÖQZ-24 možete pronaći na oeqz.at ili na sozialministerium.at.

S kim mogu razgovarati o svojim brigama?

Njega i skrb o članovima obitelji kojima je potrebna pomoć predstavlja veliko psihičko opterećenje. Tipične posljedice kućne njege su stres i preopterećenost, ali i strah i zabrinutost zbog onoga što donosi budućnost. **Razgovor s članovima obitelji** namijenjen je prorađivanju psihičkih problema koji se mogu javiti zbog opterećenja njegovom. Na taj se način želi održati odn. poboljšati vlastito zdravlje.

Tim razgovorima identificiraju se mogući individualni postupci i ukazuje se na dostupnu pomoć, npr.

- posvješćivanjem svojih jakih strana,
- prepoznavanjem osobnih granica,
- držanjem do vlastite dobrobiti,
- informiranjem i poučavanjem o svladavanju situacije.

Za mogućnost takvog razgovora dostupni su vam psihologinje i psiholozi. Razgovor je **besplatan** i po želji se može obaviti kod kuće ili na nekom drugom mjestu. Nakon toga po potrebi možete dogоворити i drugi sastanak.

Gdje mogu dobiti informacije i savjet o kućnoj njezi?

Osim toga imate mogućnost zatražiti **besplatnu kućnu posjetu diplomiranog zdravstvenog radnika ili njegovatelja**. Tu se utvrđuje stvarna situacija s njegovom te se o njoj sveobuhvatno savjetuje i informira kako bi se osigurali što bolji okvirni

uvjeti za svakodnevnu skrb. U prvom planu pritom su praktični savjeti za njegu (npr. promjena položaja, tjelesna njega itd.), ali i specifične informacije, primjerice o opskrbi pomagalima, ponudi socijalnih usluga ili o doplatku za njegu.

Centar kompetencija o osiguranju kvalitete u kućnoj njezi pri Zavodu za socijalno osiguranje za samostalne djelatnosti u cijeloj Austriji organizira i koordinira kućne posjete diplomiranog zdravstvenog radnika i njegovatelja, ali i razgovor s članovima obitelji. Preduvjet za to je primanje doplatka za njegu, **obje su ponude besplatne** (vidi Prilog).

Njega – Usluge

Što mi donose socijalne usluge, tko ih nudi i na koje grupe zanimanja se odnose?

Ako vam je potrebna njega, socijalne usluge mogu vam olakšati život i omogućiti da ostanete u svojem stanu. Takve usluge prije svega nude dobrovorne ustanove, ali ih pružaju i savezne zemlje i općine. Vrsta i ponuda socijalnih usluga razlikuju se u različitim saveznim zemljama. Radi se na širenju na cijelu državu.

O praktičnoj provedbi brinu različite grupe zanimanja, osobito stručnjaci na polju zanimanja socijalne skrbi i zdravstva. Važan korak prema poboljšanju zanimanja koja se bave starijim osobama i osobama s invaliditetom predstavlja **sporazum o zanimanjima u socijalnoj skrbi između Saveza i zemalja temeljem članka 15.a Saveznog ustavnog zakona (B-VG)**. Tim sporazumom koji je stupio na snagu u srpnju 2005. zemlje su se obvezale da će za cijelu Austriju donijeti jedinstveni

propis o opisu zanimanja, područjima djelovanja i strukovnom obrazovanju za zanimanja u socijalnoj skrbi.

Zanimanjima u socijalnoj skrbi pritom se smatraju **Fachsozialbetreuerin/Fachsozialbetreuer** i **Diplom-Sozialbetreuerin/Diplom-Sozialbetreuer** sa smjerovima za rad sa starijim osobama, rad s osobama s invaliditetom i pratnju osoba s invaliditetom, **Diplom-Sozialbetreuerin/Diplom-Sozialbetreuer** sa smjerom za rad s obitelji te **Heimhelperin/Heimhelper** i predviđena su u svim saveznim zemljama.

Savez je izvršio određene prilagodbe u pravnim propisima koji se odnose na zdravstvenu njegu i njegu bolesnika s kojima je povezano povećanje kvalitete **obrazovanja** za te grupe zanimanja, a koje i vama kao osobi kojoj se pruža skrb trebaju osigurati bolju skrb. Tako je kod zanimanja Heimhelperin/Heimhelper, Fachsozialbetreuerin/Fachsozialbetreuer i Diplom-Sozialbetreuerin/Diplom-Sozialbetreuer sa smjerom za pratnju osoba s invaliditetom uveden modul „Pomoći u pružanju osnovne skrbi“. Zanimanja Fachsozialbetreuerin/

Fachsozialbetreuer sa smjerom za rad sa starijim osobama i rad s osobama s invaliditetom te Diplom-Sozialbetreuerin/ Diplom-Sozialbetreuer sa smjerom za rad s obitelji polaze i obrazovanje za zanimanje Pflegeassistentin/Pflegeassistent). 2007. godine uvedena su i obrazovanja u skladu s tim sustavom.

U saveznim su zemljama doneseni odgovarajući **zemaljski zakoni** za zanimanja u socijalnoj skrbi. Sporazumom koji su zemlje provele Zakonom o zanimanjima u socijalnoj skrbi također se želi povećati **privlačnost te grupe zanimanja** osobito stvaranjem modularnog sustava obrazovanja, jedinstvenim priznavanjem svjedodžbi i propusnošću između pojedinih grupa zanimanja te opsežnim usklađivanjem opisa zanimanja i naziva zanimanja.

Time ne samo da se **povećavaju vrijednost** zanimanjima u socijalnoj skrbi i **šanse i mobilnost** na tržištu rada, nego se

značajno doprinosi i **poboljšanju kvalitete** u praksi. A to treba ići u prilog svima vama kojima je skrb potrebna.

Socijalne usluge – koje dolaze u obzir za mene?

Pomoć u kući (Heimhilfe)

Pomoć u kući služi za pružanje skrbi i pomoći osobama svih dobnih skupina kojima je potrebna pomoć u vođenju kućanstva i svakodnevnim aktivnostima. U usluge pomoći u kući posebno se ubrajaju:

- poslovi vođenja kućanstva
- pomoć u nabavci izvan stambenog prostora
- pomoć u održavanju i poticanju tjelesne dobrobiti
- ispunjavanje osnovnih društvenih potreba kroz održavanje i poticanje samostalnosti
- pomaganje starijim osobama / pomaganje u njezi / asistiranje u njezi

Mobilna pomoć i skrb obuhvaćaju brigu o društvenoj i tjelesnoj dobrobiti osoba svake dobi kroz cijelovito pomaganje s ciljem poticanja, podupiranja, održavanja i nadopunjavanja sposobnosti osoba kojima se pruža skrb, osobito:

- u održavanju kućanstva kroz potporu u vođenju kućanstva
- u održavanju i poticanju tjelesne dobrobiti, npr. potporom u tjelesnoj higijeni, pri odijevanju, pripremi obroka, provođenju osnovnih tehnika njegе, promatranju bolesnika, provođenju osnovnih tehnika mobilizacije, hranjenju i provedbi dijeta pod nadzorom stručnjaka
- u ispunjavanju osnovnih društvenih potreba, npr. pratnja kod državnih tijela i liječnika, poticanje na samostalno obavljanje svakodnevnih aktivnosti itd.

Prije stupanja na snagu Sporazuma o zanimanjima u socijalnoj skrbi između Saveza i zemalja temeljem čl. 15.a Saveznog ustavnog zakona (B-VG) u saveznim su zemljama jednim dijelom postojali različiti nazivi zanimanja iz ove grupe. Kako bi

se osobama sa zanimanjem Sozialbetreuerin/Sozialbetreuer olakšao prijelaz u novi sustav, oni koji su obrazovanje završili ranije, mogli su zadržati prijašnje nazive zanimanja. Svi oni koji rade **od 2007. godine**, nose gornje nove nazive **zanimanja** (vidi pod → „Što mi donose socijalne usluge, tko ih nudi i na koje se grupe zanimanja odnose?“ na 61. stranici).

Višesatna pratnja u svakodnevniци i usluge za rasterećenje (Mehrstündige Alltagsbegleitung und Entlastungsdienste)

Misli se na ponude višesatne skrbi o klijenticama i klijentima te na poticanje i održavanje samoodređenog življenja.

Dnevni centri/dnevna njega (Tageszentren/ Tagespflege)

U dnevnom se centru preko tjedna, a dijelom i vikendom, skrbi o osobama kojima je potrebna njega i koje žive kod kuće. Ta

ponuda koja se može koristiti po danu posebno rasterećuje osobe koje njeguju člana obitelji.

Obiteljska pomoć (Familienhilfe)

Obiteljska pomoć služi za prevladavanje teških obiteljskih situacija (npr. bolest osobe koja vodi kućanstvo, rizične trudnoće, skrb o djeci s invaliditetom, psihičko preopterećeњe itd.). Njome se pomaže u svakodnevnom životu i vođenju kućanstva i preuzimanju skrbi o djeci. Obiteljsku pomoć pružaju zanimanja Diplomsozialbetreuerin/Diplomsozialbetreuer s težištem na radu s obitelji, a dostupna je za pola dana ili cijeli dan.

Kućna njega bolesnika (Hauskrankenpflege)

Kućna njega bolesnika njega je i skrb o klijenticama i klijentima u njihovom stambenom prostoru. Tu njegu provode osobe koje su temeljem saveznih zakonskih propisa za to ovlaštene (Zakon o zdravstvenoj njeki i njeki bolesnika). Njega

obuhvaća sve vrste bolesti i sve dobne skupine. Ona također obuhvaća upućivanje, savjetovanje i praćenje članova obitelji i drugih osoba koje sudjeluju u skrbi i njezi. Predstavlja se individualni plan njegi i odgovarajući aranžman skrbi. Njega i skrb koju pružaju zanimanja Diplom-Gesundheits- und Krankenpflegerin, Pflege(fach)assistentin/Pflege(fach)assistent, te skrb koju pružaju zanimanja Heimhelferin/Heimhelfer i Sozialbetreuerin/Sozialbetreuer imaju za cilj pomoći vam kako bi se vaši resursi oporavili, sačuvali odn. poboljšali. Propisi za provedbu kućne njegi bolesnika razlikuju se u različitim saveznim zemljama.

Kompetencije više službe (gehobener Dienst) u zdravstvenoj skrbi i njezi bolesnika u medicinskoj dijagnostici i terapiji obuhvaćaju provedbu medicinskih dijagnostičkih i terapeutskih mjera na vlastitu odgovornost prema uputu liječnika.

Kućna medicinska njega bolesnika odobrava se pak za isti osigurani slučaj u trajanju od najviše 4 tjedna. Nakon toga odobrava se uz dozvolu glavnog liječnika ili liječnika koji je

obavio pregled. Ako postoji uputnica zavoda za zdravstveno osiguranje, troškove preuzima odgovarajuće zdravstveno osiguranje. U protivnom visinu troškova morate razjasniti s dotičnim pružateljem mobilne kućne njegе bolesnika.

Hrana na kotačima/dostava hrane/usluga jelovnika (Essen auf Rädern/Essenzustellung/Menüservice)

Pod hranom na kotačima misli se na jednokratnu ili stalnu dostavu obroka osobama koje se ne mogu pobrinuti za svakodnevni topli ručak. Hrana na kotačima nudi se u različitim oblicima (duboko smrznuto, toplo) i s različitom hranom (normalna prehrana, prehrana za dijabetičare itd.).

Usluga posjeta (Besuchsdienst)

Usluga posjeta ponuda je koja služi (ponovnoj) uspostavi, održavanju i poticanju društvenih kontakata usamljenih osoba i/ili osoba kojima je potrebna njega. Uslugu posjeta najčešće provode volonteri uz stručnu pratnju.

Telefon za hitne pozive/poziv za pomoć (Notruftelefon/Rufhilfe)

Telefon za hitne pozive osobama s tjelesnim invaliditetom omogućuje danonočni poziv za pomoć. Zahvaljujući tehničkom sustavu moguće je pokrenuti automatski poziv za pomoć.

Organizirana susjedska pomoć (Organisierte Nachbarschaftshilfe)

U okviru organizirane susjedske pomoći provode se aktivnosti u stambenom prostoru. Ta se služba odvija pod nadzorom i u suradnji s drugim stručnjacima. Pravni odnosi u organiziranoj susjedskoj pomoći različito su uređeni u organizacijama i saveznim zemljama.

Mobilne terapeutske usluge (Mobile therapeutische Dienste)

Mobilna fizikalna i radna terapija te logopedija cijelovita je rehabilitacija pacijentica i pacijenata u privatnom stambenom prostoru s ciljem održavanja i vraćanja što veće samostalnosti i kvalitete života. Provodi se u skladu s saveznim zakonskim propisima.

Savjetovanje za članove obitelji (Angehörigenberatung)

Savjetovanje za članove obitelji obuhvaća pomoć za samopomoć za članove obitelji osoba kojima je potrebna njega i skrb. Uslugu pružaju za to obrazovane osobe a ona, ovisno o saveznoj zemlji, obuhvaća praktične upute za njegu, informacije o ponudi njegi i skrbi, finansijsku potporu itd. pa sve do osnivanja i praćenja grupa samopomoći.

Najam pomagala za njegu (Verleih von Pflegebehelfen)

U nekim saveznim zemljama ponuditelji mobilnih zdravstvenih i socijalnih usluga izvan bolnica iznajmjuju pomagala za njegu. Ta ponuda obuhvaća i individualno prilagođavanje pomagala i uputu o njihovoj upotrebi.

Usluga pranja rublja (Wäschepflegedienst)

Usluga pranja rublja u ponudi je za osobe koje se zbog bolesti, dobi i invaliditeta ne mogu same pobrinuti za čisto rublje. U okviru te usluge rublje se preuzima, pere, glaća, ako je nužno odvozi se u čistionicu, po potrebi se popravlja i na kraju opet dostavlja.

Usluga čišćenja (Reinigungsdienst)

Pod uslugom čišćenja misli se na preuzimanje teških poslova u kućanstvu kao što su generalno čišćenje, pranje prozora, održavanje vrata, namještaja i podova. To je ponuda za

osobe koje zbog bolesti, dobi ili invaliditeta ne mogu same obavljati te poslove.

Usluga popravaka (Reparaturdienst)

Ako osobe zbog bolesti, dobi ili invaliditeta više ne mogu same obavljati potrebne servise i popravke u kućanstvu, ili ne mogu izvršiti preinake potrebne za osobe s invaliditetom (npr. montaža drški), pomoći će im usluga popravaka. Ipak, ne obavljaju se poslovi vezani uz koncesiju ili opasni poslovi.

Usluge prijevoza (Fahrtendienste)

Ovisno o saveznoj zemlji osigurane su različite ponude specijalnih usluga prijevoza odn. popusti na cijene karata za javna prometna sredstva. Za detaljnije informacije o tome obratite se odgovarajućem okružnom poglavarstvu, općinskom uredu ili gradskom poglavarstvu. Informacije možete pronaći i na internetskom portalu BIZEPS (poveznica u Prilogu pod). U Beču i okolicu za narudžbe za prijevoz iz svih bolnica i u sve

bolnice, za liječnike specijaliste, grupne vježbe ili fizikalnu terapiju od 1.1.2013. dostupna je Centrala za usluge prijevoza Austrijskog zdravstvenog osiguranja (Fahrtendienstzentrale der Österreichischen Gesundheitskasse) (poveznica u Prilogu pod).

Osobna asistencija (Persönliche Assistenz)

Tako se naziva sveobuhvatna pomoć osobama s invaliditetom s ciljem da im se osigura što neovisniji i samoodređeniji život, a time i ostanak u vlastitom stanu. Dotične osobe biraju osobnog asistenta ili asistenticu, upućuju ih i definiraju konkretne zadatke.

Detaljnije informacije možete pronaći pod sli.o.at ili wag.or.at. Detaljnije informacije možete pronaći u Savjetniku OSOBNA ASISTENCIJA, BIZEPS, te na bizeps.or.at (BIZEPS, i

Njega – Usluge

Palijativna skrb i mobilna palijativna skrb (Sterbebegleitung und Mobile Hospizbetreuung)

Time se misli na skrb o osobama u posljednjoj fazi života i o skrbi o članovima njihove obitelji. Usluge se pružaju u kućnom okruženju, ali i u stacionarnim ustanovama. Provodi ih interdisciplinarni tim koji pruža cjelovitu skrb.

Usluge ustanove za palijativnu skrb po želji se mogu koristiti danju, noću ili cjelodnevno (vidi na [✉ hospiz.at](#)).

Navedeni opisi uglavnom se temelje na informacijama udruženja Bundesarbeitsgemeinschaft Freie Wohlfahrt BAG (vidi na [✉ freiewohlfahrt.at](#)). Na internetu možete pronaći relevantne informacije, npr. na internetskoj stranici udruge Dachverband Wiener Sozialeinrichtungen na [✉ dachverband.at](#) za Beč i okolicu.

Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici [✉ info.service.sozialministerium.at](#). Ova informativna

platforma Ministarstva za socijalna pitanja između ostalog sadrži i zbirku ponuda povezanih s kućnom njegom i pomoći u vođenju kućanstva u Austriji. Osim toga ta zbirka podataka donosi pregled postojeće ponude u vašoj regiji.

Koliko stoje te usluge?

Troškovi usluga ovise o vrsti usluge i vašem dohotku, pri čemu se u obzir uzima i doplatak za njegu. Razlikuju se i po ponuditeljima te su moguće regionalne razlike. Stvarne troškove možete saznati izravno kod ponuditelja socijalnih usluga.

Njega – Domovi

Njega kod kuće više nije moguća. Koje alternative postoje?

Ponuda domova jako se razlikuje u pojedinim saveznim zemljama. U načelu možemo razlikovati domove za starije (Altenheim), umirovljenike (Pensionistenheim) odn. domove za starije (Seniorenheim) i domove za njegu (Pflegeheim), iako postoje mnogi domovi za umirovljenike s pridruženim odjelom za njegu. Prijem je često vezan uz određene uvjete. Tako u nekim domovima ne primaju osobe s intelektualnim poteškoćama ili psihički bolesne osobe, dok su drugi domovi za njegu rezervirani za osobe koje primaju doplatak za njegu minimalno 3. odn. 4. razine (ovisi o saveznoj zemlji).

Domovi se vode kao javne ustanove određene zemlje, općine ili zajednice općina, ili kao privatni domovi (npr. vjerskog udruženja). Detaljnije informacije o tome i o skrbi u ustanovi

za palijativnu skrb možete pogledati u brošuri EIN-BLICK 4 – Starije osobe, Ministarstvo za socijalna pitanja.

Konkretnе usluge doma i troškovi proizlaze iz ugovora s domom koji je uređen Zakonom o ugovaranju domova (Heimvertragsgesetz). Vlasnice i vlasnici domova i prije vašeg primitka u dom moraju vas obavijestiti o ponuđenim uslugama. Ako je usluga nositelja doma nedostatna, imate pravo na smanjenje troškova. Visina ovisi o trajanju i ozbiljnosti nedostatka. Pravo na smanjenje troškova vrijedi i za usluge na kojima dom ostvaruje uštedu ako je osoba smještena u domu odsutna više od tri dana.

Više o ovoj temi možete pronaći na sozialministerium.at pod Pflege (Njega) i na konsumentenfragen.at.

Informaciju o tome koji domovi postoje u vašoj okolici možete dobiti u nadležnom općinskom uredu ili okružnom poglavarstvu odn. u gradskoj službi. Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici www.infoservice.at.

sozialministerium.at i u priručniku Demenzhandbuch – Betreuungsangebote für demenziell erkrankte Menschen.

Koliko stoji mjesto u domu?

Visina troškova doma tako se razlikuje i ovisi o više čimbenika. Tako ovisi o tome u kojoj se saveznoj zemlji dom nalazi i o tome radi li se o javnoj ili privatnoj ustanovi.

U mnogim domovima naknade se sastoje od osnovnog iznosa i dodatka koji ovisi o opsegu potrebne njegе (najčešće na temelju klasifikacije za doplatak za njegu u skladu s državnim pravnim propisima).

Detaljnije informacije možete pronaći na internetskoj stranici infoservice.sozialministerium.at. Najbolje je da se o točnim i prije svega aktualnim troškovima raspitate u upravi određenog doma.

Tko pokriva troškove?

Uz doplatak za njegu i mirovinu za pokrivanje troškova doma uzimaju se i drugi dohoci. Ako vaš dohodak nije dovoljan za pokrivanje svih troškova doma, najčešće će preostali iznos pokriti nositelj socijalne pomoći odn. minimalne naknade. U tom će vam slučaju mjesечно ostati 20 % mirovine i izvanrednih plaćanja i 46,70 EUR doplatka za njegu. Točne informacije o tome možete dobiti u određenom domu za starije i njegu, u nadležnom općinskom uredu ili okružnom poglavarstvu odn. u gradskoj upravi.

Obratite pozornost:

Od 1.1.2018. u okviru socijalne pomoći nije se dopušteno radi pokrivanja troškova njegove službe imovinom osoba primljenih u ustanove za njegu, članova njihovih obitelji, nasljednica odn. nasljednika i daroprimeca (otpada regres za njegu).

Prilog

✉ Adrese internetskih ⌂ stranica/poveznice

Sozialministeriumservice – Zentrale
(Servis Ministarstva za socijalna pitanja – Centrala)

Babenbergerstraße 5, 1010 Wien
T: 05 99 88 31
F: 05 99 88-2266
SMS für Gehörlose 0664 857 49 17
E: post@sozialministeriumservice.at
W: sozialministeriumservice.at

Ispostave u zemljama

Gradišće

Neusiedler Straße 46,
7000 Eisenstadt
T: 02682 64 0 46
F: 05 99 88-7412
E: [post.burgenland@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.burgenland@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Koruška

Kumpfgasse 23–25, 9020 Klagenfurt
T: 0463 5864-0
F: 05 99 88-5888
E: [post.kaernten@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.kaernten@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Donja Austrija

Daniel Gran-Straße 8/3,
3100 St. Pölten
T: 02742 31 22 24
F: 05 99 88-7655
E: [post.niederoesterreich@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.niederoesterreich@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Gornja Austrija

Gruberstraße 63, 4021 Linz
T: 0732 7604-0
F: 05 99 88-4400
E: [post.oberoesterreich@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.oberoesterreich@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Salzburg

Auerspergstraße 67a, 5020 Salzburg
T: 0662 88 983-0
F: 05 99 88-3499
E: [post.salzburg@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.salzburg@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Štajerska

Babenbergerstraße 35, 8020 Graz
T: 0316 70 90
F: 05 99 88-6899
E: [post.steiermark@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.steiermark@sozialministeriumservice.at)
W: sozialministeriumservice.at

Tirol

Herzog Friedrich-Straße 3,

6020 Innsbruck

T: 0512 563 101

F: 05 99 88-7075

E: [post.tirol@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.tirol@sozialministeriumservice.at)

W: sozialministeriumservice.at

Vorarlberg

Rheinstraße 32/3, 6900 Bregenz

T: 01 588 31

F: 05 99 88-7205

E: [post.vorarlberg@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.vorarlberg@sozialministeriumservice.at)

W: sozialministeriumservice.at

Beč

Babenbergerstraße 5, 1010 Wien

T: 01 588 31

F: 05 99 88-2266

E: [post.wien@
sozialministeriumservice.at](mailto:post.wien@sozialministeriumservice.at)

W: sozialministeriumservice.at

Servisi,
poveznice i internetske stranice

**Ministarstvo za socijalna pitanja / Servis za građanke
i građane (Sozialministerium / Service für Bürgerinnen
und Bürger)**

Stubenring 1, 1010 Wien

T: 01 711 00-86 22 86

E: [buergerservice@
sozialministerium.at](mailto:buergerservice@sozialministerium.at)

W: [sozialministerium.at/Services/Service-fuer-
Buergerinnen-und-Buerger.html](http://sozialministerium.at/Services/Service-fuer-Buergerinnen-und-Buerger.html)

Informativni servis (Infoservice)

W: infoservice.sozialministerium.at

Informacije o naknadi tijekom odsustva s posla radi njege

W: sozialministeriumservice.at/Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/Pflegekarenz_und_-teilzeit/Pflegekarenz_und_-teilzeit.de.html

Zahtjev za naknadu tijekom odsustva s posla radi njege / naknadu tijekom dopusta za skrb o članovima obitelji (Antrag Pflegekarenzgeld / Familienhospizkarenz-Zuschuss)

W: sozialministeriumservice.at/Downloads/pflege_pflegekarenzgeld_pflegekarenz_antrag_bundesweit.doc

W: sozialministeriumservice.at/Downloads/pflege_pflegekarenzgeld_familienhospizkarenz_antrag_bundeswe.doc

Online zahtjev za odsustvo s posla radi njege (Online-Antrag Pflegekarenz)

W: www.formularservice.gv.at/site/fsrv/user/formular.aspx?pid=b74a92e8b7ba4434a1adff6eb9a8f8ad&pn=B00dc4768dd1040ffb2d7b9cc4dc7c985

Online zahtjev za dopust za skrb o članovima obitelji (Online-Antrag Familienhospizkarenz)

W: www.formularservice.gv.at/site/fsrv/user/formular.aspx?pid=b74a92e8b7ba4434a1adff6eb9a8f8ad&pn=Bb76c35cbea3c4c8295026aeb57190e3d

Novčane potpore za pomoć osobama koje njeguju članove obitelji

W: sozialministeriumservice.at/

[Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/Pflegende
Angehoerige/Unterstuetzung_fuer_pflegende_Ange-
hoerige.de.html](http://Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/Pflegende_Angehoerige/Unterstuetzung_fuer_pflegende_Angehoerige.de.html)

**Zahtjev za 24-satnu skrb (Ansuchen zur
24-Stunden-Betreuung)**

W: sozialministeriumservice.at/

[Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/
24-Stunden-Betreuung/
24-Stunden-Betreuung.de.html](http://Finanzielles/Pflegeunterstuetzungen/
24-Stunden-Betreuung/
24-Stunden-Betreuung.de.html)

Odvjetnik za osobe s invaliditetom (Behindertenanwalt)

Babenbergerstraße 5/4, 1010 Wien

T: 0800 80 80 16 gebührenfrei

F: 01 711 00-22 37

E: office@behindertenanwalt.gv.at

W: behindertenanwalt.gv.at

Servis za brošure

Stubenring 1, 1010 Wien

T: 01 711 00-86 25 25

E: [broschuerenservice@
sozialministerium.at](mailto:broschuerenservice@
sozialministerium.at)

W: sozialministerium.at/broschuerenservice

Familienservice (Obiteljski servis)

T: 0800 24 02 62 gebührenfrei

E: familienservice@bka.gv.at

W: [frauen-familien-jugend.bka.gv.at/service/beratung-in-
formation/familienservice.html](http://frauen-familien-jugend.bka.gv.at/service/beratung-information/familienservice.html)

Kompetenzzentrum Qualitätssicherung

in der häuslichen Pflege (Centar kompetencija za osiguranje kvalitete u kućnoj njezi)

T: 01 50 808 20 87

E: Hausbesuch auf Wunsch:

wunschhausbesuch@svqspg.at

Angehörigengespräch:

angehoerigengespraech@svqspg.at

Ponuda pomoći za mlade njegovatelje (Young Carers)

Superhands der Johanniter-Unfall-Hilfe

Internetplattform für Kinder und Jugendliche, die zuhause ein Familienmitglied pflegen

T: 0800 88 87 87

W: superhands.at

147 Rat auf Draht – hitni poziv za djecu i mlade

W: rataufdraht.at/themenubersicht/tipps-info/

pflegst-du-jemanden-21107

Big Brothers Big Sisters Österreich:

Mentorstvo za djecu i mlade u teškim situacijama

W: bigbrothers-bigsisters.at

elco/kico

Treninig i savjetovanje za obitelji s psihički oboljelim roditeljem

W: elco-pmooe.at

JoJo

Pomoć za djecu s psihički oboljelim roditeljima i njihove obitelji

W: jojo.or.at

KIPKE

Savjetovanje djece s psihički oboljelim roditeljima

W: caritas-stpoelten.at/hilfe-angebote/menschen-mit-psychischen-erkrankungen/beratungsangebote/kipke

W: psz.co.at/beratung-behandlung/beratung-von-kindern-mit-psychisch-kranken-eltern-kipke

Österreichische Krebshilfe:

Mama/tata ima rak

W: krebshilfe-wien.at/beratung-hilfe/unser-angebot/mama/papa-hat-krebs

Österreichisches Jugendrotkreuz

(Austrijski crveni križ za mlade)

W: jugendrotkreuz.at/oesterreich/angebote/pflegefit/young-carers

Starke Tochter / Starker Sohn

Razmjena i trening za djecu i mlade s članovima obitelji s multiplom sklerozom

W: cs.at/angebote/cs-multiple-sklerose-betreuung/coaching-fuer-kinder-und-jugendliche

Verrückte Kindheit (Ludo

djetinjstvo)

W: www.verrueckte-kindheit.at

harmony4kids – timeout za djecu

W: harmony4kids.at/index.php/verein/

Nositelji socijalnog osiguranja

Dachverband der Sozialversicherungsträger (Krovna udruga nositelja socijalnog osiguranja)

Kundmanngasse 21, 1030 Wien

T: 01 711 32-0

E: PosteingangAllgemein@sozialversicherung.at

W: sozialversicherung.at

**Österreichische Gesundheitskasse
– ÖGK (Austrijski zavod za zdravst-
veno osiguranje)**

Haidingergasse 1, 1031 Wien

T: 05 07 660

E: ÖGK Hauptstelle Wien:

kundenservice@oegk.at

ÖGK in Bundesländern:

versicherungsservice@oegk.at

W: oegk.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Wien (Ispostava
Zavoda za mirovinsko osiguranje u
Beču)**

Friedrich-Hilgeist-Straße 1,
1021 Wien

T: 05 03 03

F: 05 03 03-288 50

E: pva-lsw@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Burgenland (Ispostava
Zavoda za mirovinsko osiguranje u
Gradišću)**

Ödenburger Straße 8,
7001 Eisenstadt

T: 05 03 03

F: 05 03 03-338 50

E: pva-lsb@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Hauptstelle (Zavod za mirovinsko
osiguranje Glavna ispostava)**

Friedrich-Hilgeist-Straße 1,

1021 Wien

T: 05 03 03

F: 05 03 03-288 50

E: pva@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Kärnten (Ispostava
Zavoda za mirovinsko osiguranje u
Koruškoj)**

Südbahngürtel 10, 9021 Klagenfurt

T: 05 03 03

F: 05 03 03-358 50

E: pva-lsk@pensionsversicherung.at

W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Niederösterreich
(Ispostava Zavoda za mirovinsko
osiguranje u Donjoj Austriji)**
Kremser Landstraße 5,
3100 St. Pölten
T: 05 03 03
F: 05 03 03-328 50
E: pva-lsn@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Oberösterreich
(Ispostava Zavoda za mirovinsko
osiguranje u Gornjoj Austriji)**
Terminal Tower, Bahnhofsplatz 8,
4021 Linz
T: 05 03 03
F: 05 03 03-368 50
E: pva-lso@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Salzburg (Ispostava
Zavoda za mirovinsko osiguranje u
Salzburgu)**
Schallmooser Hauptstraße 11,
5021 Salzburg
T: 05 03 03
F: 05 03 03-378 50
E: pva-lss@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

**Pensionsversicherungsanstalt
Landesstelle Steiermark (Ispostava
Zavoda za mirovinsko osiguranje u
Štajerskoj)**
Eggenberger Straße 3, 8021 Graz
T: 05 03 03
F: 05 03 03-348 50
E: pva-lsg@pensionsversicherung.at
W: pensionsversicherung.at

Pensionsversicherungsanstalt Landesstelle Tirol (Ispostava Zavoda za mirovinsko osiguranje u Tirolu) Ing.-Etzel-Straße 13, 6020 Innsbruck T: 05 03 03 F: 05 03 03-388 50 E: pva-lst@pensionsversicherung.at W: pensionsversicherung.at	Versicherungsanstalt der Selbstän- digen – SVS – Hauptstelle (Zavod za osiguranje samozaposlenih osoba Glavna ispostava) Wiedner Hauptstraße 84–86, 1050 Wien T: 050 808 808 E: Versicherungsservice: vs@svs.at Gesundheitsservice: gs@svs.at Pensionsservice: pps@svs.at Unfallversicherung: dlz.uv@svs.at W: svs.at	Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau – Hauptstelle (BVAEB) (Za- vod za osiguranje za javne službe, željeznicu i rudarstvo – Glavna ispostava) Josefstädter Straße 80, 1080 Wien T: 05 04 05-0 F: 05 04 05-22 900 E: postoffice@bvaeb.sv.at W: bvaeb.sv.at
Pensionsversicherungsanstalt Landesstelle Vorarlberg (Ispostava Zavoda za mirovinsko osiguranje u Vorarlbergu) Zollgasse 6, 6850 Dornbirn T: 05 03 03 F: 05 03 03-398 50 E: pva-lsv@pensionsversicherung.at W: pensionsversicherung.at		Servicestelle Pensionsservice der BVAEB (Servis za mirovine BVAEB-a) Josefstädter Straße 80, 1080 Wien T: 05 04 05-15 F: 05 04 05-16 190 E: pensionsservice@bvaeb.sv.at W: bvaeb.sv.at

Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (Opći zavod za osiguranje od nezgoda)

Adalbert Stifter-Straße 65, 1200 Wien

T: 01 593 93-200 00

F: 01 593 93-206 06

E: hal@auva.at

W: auva.at

Klinike/ambulante za sjećanje

LKH-Univ. Klinikum Graz (Zemaljska i sveučilišna klinika u Grazu)

**Universitätsklinik für Neurologie
(Sveučilišna klinika za neurologiju)**

Auenbruggerplatz 2, 8036 Graz

T: 0316 385-12 981

F: 0316 32 55 20

E: neurologie@klinikum-graz.at

W: neurologie.uniklinikumgraz.at

**Medizinische Universität Wien
(Medicinsko sveučilište u Beču)**
**Universitätsklinik für Neurologie
(Sveučilišna klinika za neurologiju)**

Währinger Gürtel 18–20, 1090 Wien

T: 01 40 400-31 450, -31 170
bzw. -31 230

F: 01 40 400-31 410

E: neurologie-sekretariat@meduniwien.ac.at

W: neurologie.meduniwien.ac.at

Univ.Klinik für Neurologie (Sveučilišna klinika za neurologiju), Medizinische Universität Innsbruck (Medicinsko sveučilište u Innsbrucku)

Christoph-Probst-Platz 1, Innrain 52
6020 Innsbruck

T: 0512 90 03-0

E: i-master@i-med.ac.at

W: i-med.ac.at

Kepler Universitätsklinikum (Sveučilišna klinika Kepler) Klinik für Neurologie und Psychiatrie (Klinika za neurologiju i psihijatriju)

Med Campus III.

Krankenhausstraße 9, 4020 Linz

T: 05 76 80 83-68 11

F: 05 76 80 83-68 19

E: neurologie@kepleruniklinikum.at

W: kepleruniklinikum.at/versorgung/kliniken/neurologie-2/was-wir-tun

Landesklinikum Horn (Zemaljska klinika Horn) Abteilung für Neurologie (Odjel za neurologiju)

Spitalgasse 10, 3580 Horn

T: 02982 90 04-14 508

F: 02982 90 04-49 259

E: office@horn.lknoe.at

W: horn.lknoe.at/fuer-patienten/abteilungen/neurologie/informationen

Konventhospital der Barmherzigen Brüder Linz ((Bolnica samostana Milosrdne braće u Linzu) Abteilung für Neurologie (Odjel za neurologiju)

Seilerstätte 2, 4021 Linz

T: 0732 78 97-25 300

F: 0732 78 97-25 399

W: barmherzige-brueder.at/site/linz/medizinpflege/abteilungeninstitute/neurologie

Bezirkskrankenhaus Kufstein (Okružna bolnica u Kufsteinu) Abteilung für Neurologie (Odjel za neurologiju)

Endach 27, 6330 Kufstein

T: 05372 69 66-4405

E: neurologie@bkh-kufstein.at

W: bkh-kufstein.at/de/neurologie.html

**Sozialmedizinisches Zentrum Ost
(Centar za socijalnu medicinu Istok)
– Donauspital**

**Abteilung für Neurologie (Odjel za
neurologiju)**

Langobardenstraße 122, 1220 Wien

T: 01 288 02-4202, -4203 bzw. -4208

F: 01 288 02-4280

E: dsp.neu@wienkav.at

W: [wienkav.at/kav/dsp/medstellen
anzeigen.asp?ID=24](http://wienkav.at/kav/dsp/medstellen_anzeigen.asp?ID=24)

**Universitätsklinik für Neurologie,
neurologische Intensivmedizin
und Neurorehabilitation (Sveuči-
lišna klinika za neurologiju,
neurološku intenzivnu medicinu i
neurorehabilitaciju)**

**Christian-Doppler-Klinik (Klinika
Christian Doppler)**

Ignaz Harrer Straße 79, 5020 Salzburg

T: 05 72 55-0

W: salk.at/107.html

**Landeskrankenhaus Villach (Zemal-
jska bolnica u Villachu) Abteilung
für Neurologie und Psychoso-
matik (Odjel za neurologiju i
psihosomatiku)**

Nikolaigasse 43, 9500 Villach

T: 04242 208-62 332

F: 04242 208-62 710

E: neurologie-sekretariat@lkh-vil.or.at

W: [www.lkh-vil.or.at/abteilungen-
institute/medizinische-abteilungen/
neurologie](http://www.lkh-vil.or.at/abteilungen-institute/medizinische-abteilungen/neurologie)

Kepler Universitätsklinikum (Sveučilišna klinika Kepler) Neuromed Campus

Wagner-Jauregg-Weg 15, 4020 Linz

T: 05 76 80 87-0

E: nmc@kepleruniklinikum.at

W: kepleruniklinikum.at

**GerontoPsychiatrisches Zentrum
(Centar za gerontopsihijatriju)**

Modecenterstraße 14/C/1. OG,
1030 Wien

T: 01 40 00-530 90

W: [psd-wien.at/einrichtungen/
behandlung/gerontopsychiatrie.
html](http://psd-wien.at/einrichtungen/behandlung/gerontopsychiatrie.html)

Landeskrankenhaus Graz II (Zemaljska bolnica u Grazu II) Abteilung für Alterspsychiatrie und Alterspsychotherapie (Odjel za gerontopsihijatriju i gerontopsihoterapiju)

Wagner Jauregg Platz 1, 8053 Graz

T: 0316 21 91-2216

E: app@lkh-graz2.at

W: [lkh-graz2.at/cms/beitrag/
10004657/2171230](http://lkh-graz2.at/cms/beitrag/10004657/2171230)

Klinikum Klagenfurt am Wörthersee

(Klinika u Klagenfurtu na jezeru Wörthersee) Abteilung für Neurologie (Odjel za neurologiju) Feschingstraße 11, 9020 Klagenfurt

T: 0463 538-31 703

F: 0463 538-31 709

E: neurologie.klagenfurt@kabeg.at

W: [klinikum-klagenfurt.at/
abteilungen-ambulanzen/
medizinische-abteilungen/
neurologie](http://klinikum-klagenfurt.at/abteilungen-ambulanzen/medizinische-abteilungen/neurologie)

**Krankenhaus der Barmherzigen
Brüder (Bolnica Milosrdne braće)
Abteilung Neurologie (Odjel za
neurologiju)**

Standort Eggenberg
Bergstraße 27, 8020 Graz

T: 0316 59 89-22 130

F: 0316 59 89-22 005

W: [barmherzige-brueder.at/site/graz/
medizinpflege/abteilungeninstitute
egg/neurologie/ambulanzen/
gedaechtnisstoerung](http://barmherzige-brueder.at/site/graz/medizinpflege/abteilungeninstitute/egg/neurologie/ambulanzen/gedaechtnisstoerung)

**Krankenhaus Hietzing mit Neuro-
logischem Zentrum Rosenhügel
(Bolnica u Hietzingu s neurološkim
centrom u Rosenhügelu) Abtei-
lung für Neurologie (Odjel za
neurologiju)**

Riedelgasse 5, 1130 Wien

T: 01 880 00-257

E: nzr.1nr@wienkav.at

W: [wienkav.at/kav/khr/medstellen_an-
zeigen.asp?ID=3474](http://wienkav.at/kav/khr/medstellen_anzeigen.asp?ID=3474)

**MAS Alzheimerhilfe (pomoć za
oboljele od Alzheimerove bolesti)**

Lindastraße 28, Eingang A

2. Stock,

4820 Bad Ischl

T: 06132 214 10

F: 06132 214 10-10

E: alzheimerhilfe@mas.or.at

W: alzheimerhilfe.at

**Specijalna punomoć za skrb/
skrbništvo/zastupanje punoljetnih
osoba/ palijativna skrb**

**VertretungsNetz – zastupanje
punoljetnih osoba, odvjetnici za
pacijente, zastupanje osoba u
domovima**

Ungargasse 66, 1030 Wien

T: 01 330 46 00

F: 01 330 46 00-99

E: verein@vertretungsnetz.at

W: vertretungsnetz.at

**NÖ Landesverein für Erwachsenen-
schutz (Donjoaustrijska udruga za
zaštitu punoljetnih osoba)**

Bräuhausgasse 5/Stiege 2/2. Stock,

3100 St. Pölten

T: 02742 77175

E: erwachsenenschutz@noelv.at

W: noelv.at

**Erwachsenenvertretung Salzburg
(Zastupanje punoljetnih osoba u
Salzburgu)**

Hauptstraße 91d,

5600 St. Johann im Pongau

T: 06412 67 06

E: office@erwachsenenvertretung.at

W: erwachsenenvertretung.at

**IfS-Sachwalterschaft Feldkirch
(skrbništvo)**

Johannitergasse 6, 6800 Feldkirch

T: 05 17 55-591

F: 05 17 55-9591

E: erwachsenenvertretung@ifs.at

W: ifs.at

**Informacije o pravu na zaštitu
punoljetnih osoba Saveznog mi-
nistarstva pravosuđa**

W: justiz.gv.at/web2013/html/default/2c94848a5f0b170e015f4e7a945c5dcc.de.html

**Österreichische Notariatskammer
(Austrijska javnobilježnička komora)**
Landesgerichtsstraße 20, 1010 Wien
T: 01 402 45 09-0
F: 01 406 34 75
E: kammer@notar.or.at
W: notar.at

**Zentrales Vertretungsver- zeichnis
der Österreichischen Notariatskam-
mer (Centralni registar zastupnika
Austrijske javnobilježničke komore)**
W: [notar.at/de/dienstleistungen/
vorsorgevollmacht/
vertretungsverzeichnis](http://notar.at/de/dienstleistungen/vorsorgevollmacht/vertretungsverzeichnis)

**Dachverband HOSPIZ Österreich
(DVHÖ)**
Ungargasse 3/1/18, 1030 Wien
T: 01 803 98 68
F: 01 803 25 80
E: dachverband@hospiz.at
W: hospiz.at

**Informacije o raspoložbi pacijenta
(Patientenverfügung)**
W: [oesterreich.gv.at/themen/soziales/
pflege/3.html](http://oesterreich.gv.at/themen/soziales/pflege/3.html)

**Odvjetnici za pacijente
Gradišće**
**Gesundheits-, Patientinnen-, Patien-
ten- und Behindertenanwaltschaft**
**Burgenland (Odvjetništvo za pitanja
zdravlja, pacijentica i pacijenata i
osoba s invaliditetom u Gradišću)**
Marktstraße 3, 7000 Eisenstadt
T: 057 600-21 53
F: 057 600-21 71
E: post.patientenanwalt@bgld.gv.at
W: [burgenland.at/service/landes-
ombudsstelle/gesundheits-
patientinnen-patienten-und-
behindertenanwaltschaft-
burgenland](http://burgenland.at/service/landes-ombudsstelle/gesundheits-patientinnen-patienten-und-behindertenanwaltschaft-burgenland)

Koruška

Patientenanwaltschaft (Odvjetništvo za pacijente)
Völkermarkter Ring 31,
9020 Klagenfurt
T: 050 536 57-102
F: 050 536 57-100
E: patientenanwalt@ktn.gv.at
W: patientenanwalt-kaernten.at

Donja Austrija

NÖ Patienten- und Pflegeanwalt-schaft (Odvjetništvo za pitanja pacijenata i njegi u Donjoj Austriji)
Tor zum Landhaus,
Landhausplatz 1, 3109 St. Pölten
T: 02742 90 05-15 575
F: 02742 90 05-15 660
E: post.ppa@noel.gv.at
W: patientenanwalt.com

Gornja Austrija

OÖ Patienten und Pflegevertretung (Zastupanje u pitanjima pacijenata i njegi u Gornjoj Austriji)
Bahnhofsplatz 1, 4021 Linz
T: 0732 77 20-142 15
F: 0732 77 20-214 355
E: ppv.post@oeo.gv.at
W: land-oberoesterreich.gv.at/patientenundpflegevertretung.htm

Štajerska

PatientInnen- und Pflegeombudschaft (Pravobraniteljstvo za pitanja pacijenata i njegi)
Friedrichgasse 9, 8010 Graz
T: 0316 877-33 50
E: ppo@stmk.gv.at
W: patientenvertretung.steiermark.at

Tirol

Patientenvertretung (Zastupanje pacijenata)
Meraner Straße 5,
6020 Innsbruck
T: 0512 508 77 00
F: 0512 508-74 77 05
E: patientenvertretung@tirol.gv.at
W: tirol.gv.at/patientenvertretung

Vorarlberg

Patientenanwalt für das Land (Odvjetnik za pacijente) Vorarlberg

Marktplatz 8, 6800 Feldkirch

T: 05522 815 53

F: 05522 815 53-15

E: anwalt@patientenanwalt-vbg.at

W: patientenanwalt-vbg.at

Beč

Wiener Pflege, Patientinnen und Patientenanwaltschaft (Odvjetnik za pitanja njege, pacijentica i pacijenata u Beču)

Ramperstorffergasse 67, 1050 Wien

T: 01 587 12 04

Kostenlose Pflegehotline:

0800 20 31 31

F: 01 586 36 99

E: post@wpa.wien.gv.at

W: patientenanwalt.wien.at

Interesna udruženja / osobna
asistencija / usluge prijevoza

Österreichischer Behindertenrat (Austrijski savjet za osobe s invaliditetom)

Favoritenstraße 111/11, 1100 Wien

T: 01 513 15 33-0

F: 01 513 15 33-150

E: dachverband@behindertenrat.at

W: behindertenrat.at

**WAG Assistenzgenossenschaft
(osobna asistencija)**

Modecenterstraße 14/A/EG,

Eingang: Döblerhofstr. 9, 1030 Wien

T: 01 798 53 55-0

F: 01 798 53 55-21

E: office@wag.or.at

W: wag.or.at

BIZEPS – Zentrum für Selbstbestimmtes Leben (centar za samoodređeni život) Schönngasse 15–17/4, 1020 Wien T: 01 523 89 21 F: 01 523 89 21-20 E: office@bizeps.or.at W: bizeps.or.at	Fahrtendienstzentrale (Centrala za usluge prijevoza) aller & Felsinger GesmbH Franz-Reitlinger-Gasse 5 1220 Wien T: 01 488 58 F: 0810 955 405 84 18 E: office@fahrtendienstzentrale.com W: fahrtendienstzentrale.com	Interessengemeinschaft pflegender Angehöriger (Interesno udruženje osoba koje njeguju čla- nove obitelji) Wiedner Hauptstraße 32, 1040 Wien T: 01 589 00-328 E: office@ig-pflege.at W: ig-pflege.at
BIZEPS – Information Mobilität (informacije o mobilnosti) – Fahrtendienste (usluge prijevoza) W: bizeps.or.at/fahrtendienste	Kriegsopfer- und Behindertenver- band Österreich – KOBV (Austri- jski savez žrtava rata i osoba s invaliditetom) Lange Gasse 53, 1080 Wien T: 01 406 15 86 F: 01 406 15 86-12 E: kobv@kobv.at W: kobv.at	Selbstbestimmt Leben Österreich (Samoodređeni život u Austriji) Laxenburger Strasse 28/1/1/15, 1100 Wien E: slioe@gmx.at W: slioe.at

Adrese udruga i saveza koji se bave osobama s invaliditetom možete pronaći u brošuri **EIN:BLICK 8 – Ravnopravnost**, Ministarstva za socijalna pitanja.

Popis navedenih adresa zbog nedovoljnih mogućnosti predstavlja samo primjer i ne može se smatrati potpunim. Dodatne informacije o ustanovama za osobe s invaliditetom (državna tijela, ustanove za savjetovanje i skrb, udruge, udruženja, grupe samopomoći, interesna udruženja itd.) možete pronaći na internetskoj stranici infoservice.sozialministerium.at

Broschüren, Brošure, informativni materijal, preuzimanja

EIN:BLICK 1 Djetinjstvo i mladost

- 2 Rad**
- 3 Rehabilitacija**
- 4 Starije osobe**
- 5 Njega**
- 6 Socijalna naknada**
- 7 Financije**
- 8 Ravnopravnost**

8. Kompletno izdanje 2019.

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

24-Stunden-Betreuung zu Hause

Neues und Wissenswertes zum Thema 24-Stunden-Betreuung + Leicht-Lesen Version

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Information zum Pflegegeld

Erklärt in leichter Sprache

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Das Pflegekarenzgeld (Folder)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja; besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Unterstützungen für pflegende Angehörige (Folder)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Pflegekarenz/Pflegeteilzeit und Familienhospizkarenz/ Familienhospitzteilzeit

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za
socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Mi-
nistarstva za socijalna pitanja na [sozialministerium.at/
broschuerenservice](http://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Pflegekarenz/Pflegeteilzeit und Familienhospizkarenz/ Familienhospitzteilzeit

Leicht-Lesen-Version

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za
socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Mi-
nistarstva za socijalna pitanja na [sozialministerium.at/
broschuerenservice](http://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Nationaler Aktionsplan Behinderung 2012–2020 – Stra- tegie der Österreichischen Bundesregierung zur Umset- zung der UN-Behindertenrechtskonvention

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za
socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Mi-
nistarstva za socijalna pitanja na [sozialministerium.at/
broschuerenservice](http://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Nationaler Aktionsplan Behinderung 2012–2020

Leicht Lesen-Version

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za
socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Mi-
nistarstva za socijalna pitanja na [sozialministerium.at/
broschuerenservice](http://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

**Bericht der Bundesregierung über die Lage der
Behinderten Menschen in Österreich 2016**
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za
socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Mi-
nistarstva za socijalna pitanja na [sozialministerium.at/
broschuerenservice](http://sozialministerium.at/broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Österreichischer Pflegevorsorgebericht 2018
Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja;
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za
socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Mi-
nistarstva za socijalna pitanja na [sozialministerium.at/
broschuerenservice](http://sozialministerium.at/
broschuerenservice), Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Demenzhandbuch
Studija Austrijskog instituta za zdravstvo (ÖBIG) o ponudi
skrbi za osobe oboljele od demencije
Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja; za preuzimanje
na sozialministerium.at/broschuerenservice

Österreichischer Demenzbericht 2014

Opis epidemioloških osnova i aktualne situacije na polju opskrbe, njegi i skrbi o ljudima s demencijom.

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja i Savezno ministarstvo zdravstva

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Demenzstrategie – Gut leben mit Demenz

Izdavač: Gesundheit Österreich GmbH;

besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Gut leben mit Demenz – Ein Wegweiser (prospekt)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja
besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Demenzstrategie – Angebote für pflegende Angehörige

Izdavač: Gesundheit Österreich GmbH i Ministarstvo za socijalna pitanja

Dostupno za preuzimanje na sozialministerium.at/dam/jcr:31eea383-2525-48f7-b547-bfd84290ab7d/Pflegende_Angeh%C3%B6rige_Bundesweite_Angebote_Juni_19.pdf

Kinder und Jugendliche als pflegende Angehörige – Einsicht in die Situation gegenwärtiger und ehemaliger Kinder in Österreich

Studija Instituta za sestrinstvo Sveučilišta u Beču (Institut für Pflegewissenschaft der Universität Wien); besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Kinder und Jugendliche als pflegende Angehörige – Konzeptentwicklung und Planung von familienorientier- ten Unterstützungsmaßnahmen für Kinder und Jugend- liche als pflegende Angehörige

Studija Instituta za sestrinstvo Sveučilišta u Beču (Institut für Pflegewissenschaft der Universität Wien); besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Who cares? YOUNG CARERS! (Folder)

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja; besplatno dostupno u ispostavi servisa Ministarstva za socijalna pitanja u vašoj zemlji i u servisu za brošure Ministarstva za socijalna pitanja na sozialministerium.at/broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25.

Erwachsenenschutzrecht – Wissenswertes für Vertretene, Vertreter/innen und Interessierte

Izdavač: Savezno ministarstvo za ustav, reforme, deregulaciju i pravosuđe

Preuzimanje na www.justiz.gv.at/home/buergerservice/erwachsenenschutz/informationsbroschueren~41.de.html

**Patientenverfügung und Selbstbestimmung – Leitfaden
für Ärztinnen und Ärzte zur Erstellung und Anwendung
einer Patientenverfügung**

Izdavač: Ministarstvo za socijalna pitanja
besplatno dostupno na sozialministerium.at/
broschuerenservice, Tel. na 01 711 00-86 25 25

Patientenverfügung

Izdavač: Dachverband Hospiz Österreich (DVHÖ) dostupno
uz dobrovoljnu donaciju na [hospiz.at/publikationen/
patientenverfuegung](http://hospiz.at/publikationen/patientenverfuegung), Tel. 01 803 98 68, Faks: 01 803 25 80
ili e-poštom: dachverband@hospiz.at

Persönliche Assistenz in Wien – Ein BIZEPS Ratgeber

Izdavač: BIZEPS-Behindertenberatungszentrum, Zentrum für
Selbstbestimmtes Leben
Troškovi: 6,- EUR + poštarina, dostupno na [bizeps.or.at/
broschueren/pa](http://bizeps.or.at/broschueren/pa), Tel. 01 523 89 21, Faks: 01 523 889 21-20 ili
e-poštom: office@bizeps.or.at

Bilješke

Bilješke

Bilješke

Bilješke

1. svezak Djetinjstvo i mladost
2. svezak Rad
3. svezak Rehabilitacija
4. svezak Starije osobe
5. svezak Njega
6. svezak Socijalna naknada
7. svezak Financije
8. svezak Ravnopravnost

EINBLICK

A series of colored dots (orange, blue, green) is positioned below the word "EINBLICK", forming a decorative pattern.

Savezno ministarstvo za socijalna pitanja, zdravlje, njegu i zaštitu potrošača informira o važnim pitanjima u vezi s invaliditetom.

